

7.SINIF 5. ÜNİTE ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

SOSYAL BİLGİLER

Bu kitapçık ISPARTA Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

15.

Günümüzden yaklaşık 10.000 yıl önce insanın yaşam biçimini kökünden değiştirecek bir süreç başladı: Tarım Devrimi. Bu süreçte insanlar avcı-toplayıcı bir yaşam biçiminden çiftçi-üretici yaşam biçimine doğru dönüşüm gösterdi. Bu dönüşüm beraberinde çok yönlü değişimler de getirdi. Örneğin insanlar avcı toplayıcıyken gündelik veya en fazla aylık planlamalarla karınlarını doyurma derindeyken, tarım devriminden sonra gelecek yılların hesabını da yapmaya başladılar. Tarım toplumundaki köylüler yüklü bir hasat gününün ardından, ellerinde o gün için ve hatta aylarca yetebilecek ürünler olduğu halde ertesi günün şafağında üretim yapma adına tekrar tarlalarının yolunu tuttular. Çünkü çiftçiler için gelecek; daha verimli üretim yapma ve yaşanacak olası kuraklık, sel felaketi, ürünlere zarar veren böcek istilaları gibi olumsuzlukları da göz önünde bulundurup aç kalmama adına hesap edilmesi gereken en önemli kavramdı.

Verilen bilgidan yola çıkarak ulaşılabilir en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanlar avcı-toplayıcı halindeyken plansız yaşamışlardır.
- B) Tarımsal üretim iklim faktöründen etkilenmiştir.
- C) Tarım devrimi yaşam biçiminin değişmesine neden olmuştur.
- D) Doğal felaketler her dönem yaşanmıştır.

16. Büyük Hun Devleti'nin komşusu olan Tunguzlar, bu devletin hükümdarı Mete'den bazı isteklerde bulundular. Mete bu istekleri yerine getirdi. Mete'nin gittikçe kuvvetlendiğini gören Tunguzlar ondan sınırdaki çorak ve işe yaramaz bir küçük toprak parçasını da istediler. Mete, bu istek karşısında "Benden eyerimi isteyin vereyim, atımı isteyin vereyim, çadırımı isteyin vereyim. Fakat hiç kimse vatanımdan bir karış toprak istemesin vermem, veremem! Toprak devletin malıdır." demiştir.

Mete Han'ın kendine ait eşyaları vermeyi kabul etmesine rağmen vatan toprağını vermek istememesinin sebebi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Toprağı bağımsızlığın bir parçası olarak görmesi
- B) Sonrasında daha fazla toprak isteyeceklerini düşünmesi
- C) Halkına sormadan vermek istememesi
- D) Tunguzlarla savaş yapmak istemesi

17. Osmanlı Devleti'nde esnaflar lonca teşkilatının belirlediği fiyata uymamak, eksik, kusurlu ve kalitesiz mal üretmek gibi suçları işlediklerinde bazı cezalar uygulanırdı.

Aşağıdakilerden hangisi bu cezalardan biri değildir?

- A) Dükkan kapatmak
- B) Hapis cezası vermek
- C) Esnaflıktan çıkarmak
- D) Ürünlerin kalitesini kontrol etmek

18.

KARA TOPRAK

Koyun verdi, kuzu verdi, süt verdi.
Yemek verdi, ekmek verdi, et verdi.
Kazma ile döğmeyince kıt verdi.
Benim sadık yârim kara topraktır.

İşkence yaptıkça bana gülerdi.
Bunda yalan yoktur herkes de gördü.
Bir çekirdek verdim, dört bostan verdi.
Benim sadık yârim kara topraktır.

Âşık Veysel Şatıroğlu

Aşık Veysel “Kara Toprak” adlı şiirinde toprağa olan şükran duygularını onu insana ait bazı özelliklere benzeterek anlatmıştır. Şüphesiz ki O’nu toprak için şiir yazdıracak kadar etkileyen toprağın, şiirde de geçen birtakım özellikleri olmuştur.

Buna göre Aşık Veysel’e şiir yazdıracak kadar yoğun duygular yaşatan toprağın hangi özelliği olmuştur?

- A) Bir çok canlıyı barındırması
- B) İnsana benzemesi
- C) Bereketli olması
- D) Ticaretin kaynağı olması

19.

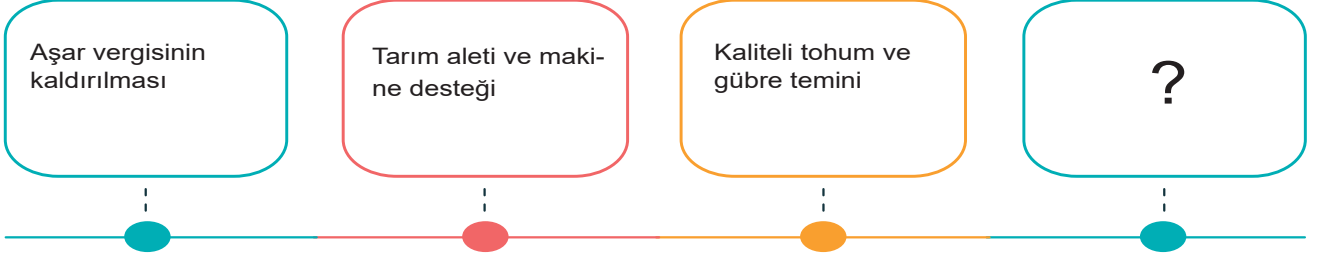

Arkadaşlar merhaba, ben İsabella. Size bu satırları 1150 senesinden yazıyorum. Ailemle biz İspanya’da köyde senyör ya da derebeyi adı verilen toprak sahibinin himayesinde yaşıyoruz. Tabi buna yaşamak denirse... Toprakların sahibi senyör, hatta köyümüzün ve daha birkaç köyün de sahibi aynı senyör. Kendisi o kocaman şatoda rahat içinde yaşarken bizler onun toprağını ekip biçiyoruz fakat kazancımızın çoğunu vergi olarak ona veriyoruz. Karşılığında ise senyör, bizim güvenliğimizi ve ihtiyaçlarımızı karşılıyor. Güvenlik derken, herhangi bir savaş zamanında babamı da askere alıp savaştırıyor. Yani güvenliğimizi de kendimiz sağlıyoruz aslında. Bu durum hiç de adil değil. Çünkü çalışan biziz ama rahat içinde yaşayan o. Babam bize bu düzene feodalite dendiğini ve çok uzak köylerde başka senyörlerin de olduğunu söylemişti. Anlaşılan ne yazık ki benim durumumda olan daha çok çocuk var.

Yalnızca İsabella’nın anlattıklarından yola çıkarak Avrupa’da Orta Çağ döneminde toprak yönetim biçimiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Köylüler topraklarını alıp satma hakkına sahiptir.
- B) Tarım gelirlerini senyör ve köylüler eşit bir şekilde paylaşmışlardır.
- C) Köylüler ekip biçtikleri ürünleri satarak geçimlerini sağlamışlardır.
- D) Toprağın mülkiyet hakkı senyörlere aittir.

20. Cumhuriyetin kuruluşundan sonra ülkemizde Mustafa Kemal Atatürk'ün talimatları ile üreticinin desteklenmesi ve üretimin artırılmasına yönelik birtakım çalışmalar yürütülmüştür. Bu alanda atılan en önemli adımlardan bazıları şunlardır:

“?” işareti ile gösterilen kutucuğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ziraat Bankası'nın kurulması
- B) Maden Tetkik Arama Enstitüsü'nün kurulması
- C) Tarım Kredi Kooperatifleri'nin kurulması
- D) Etibank'ın kurulması
21. Bilimsel ve teknolojik gelişmelere bağlı olarak üretim araçları gelişmiş ve sanayileşme başlamıştır. İlk kez İngiltere'de ortaya çıkan Sanayi İnkılabı, ekonomik ve sosyal değişimleri de beraberinde getirmiştir.

	Sanayi İnkılabı'nın sonuçları	Ekonomik	Sosyal
I	İşçi sınıfı ortaya çıktı.		✓
II	Üretim miktarı arttı.	✓	
III	Ürünlerin fiyatları ucuzladı.		✓
IV	Ticari faaliyetler hız kazandı.	✓	

Yukarıda Sanayi İnkılabı'nın bazı sonuçları ekonomik ve sosyal olarak eşleştirilmiştir. Bu sonuçlardan hangisi **yanlış** eşleştirilmiştir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
22. Üretim teknolojilerindeki gelişmeler kas gücüne duyulan ihtiyacı azalttı yerini makine gücüne bıraktı. Bu durum üretim miktarının artmasını sağladı. İnsanlar birçok ürüne daha ucuza sahip olmaya başladı. Bununla birlikte çocuklar ve kadınlar daha ucuza ağır işlerde çalıştırılarak hakları ihlal edildi. Zengin ve fakir arasındaki ekonomik fark hızla açıldı. Sanayi üretimindeki bu değişiklik zamanla tarım alanında da yaşanmaya başladı. Tarımda makineleşme hızla artarken köyde işsiz kalan insanların şehirlere göç etmesine neden oldu.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Sanayinin gelişmesiyle şehir nüfusu azalmıştır.
- B) Üretim miktarındaki artış ürün fiyatlarının artmasına neden olmuştur.
- C) Üretim teknolojilerindeki değişimin hem olumlu hem de olumsuz sonuçları olmuştur.
- D) Fabrika sahipleri fabrikada çalışan insanların haklarını korumuşlardır.

Selçuklulardaki İktâ sistemi Osmanlı Devleti'nde tımar adını almıştır. Kendisine tımar verilen sipahi ise bunun karşılığında savaşlara katılmak üzere cebelü adı verilen asker yetiştirmek, toprağı işletmek, güvenliği sağlamak, üretimden elde edilen gelirden vergi toplamakla görevliydi. Tımar sistemi sayesinde toprakların boş kalması önlenmiş, üretimin devamı sağlanmıştır. Böylece halkın gıda ihtiyacı karşılanmış, dışarıdan tarım ürünü alma ihtiyacı duyulmamıştır. XVIII. yüzyıla gelindiğinde tımar sisteminde bozulmalar meydana geldi. Bunun üzerine Tımar sistemi uygulaması 1839 yılında Tanzimat Fermanı ile kaldırıldı.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde tımar sisteminin bozulmasıyla ortaya çıkan sorunlardan biri olamaz?

- A) Asker ihtiyacının karşılanamaması
- B) Tarımsal üretimin azalması
- C) Kırsal yerleşimlerde güvenlik sorunlarının yaşanması
- D) Tarımsal ithalatın azalması

24. Büyük Selçuklularda toprak, geneli itibarıyla devlete aitti. Çeşitli sebeplerden ötürü asker veya sivil bir kişiye belirli bir toprak parçası verilir. Bu toprağı işleyenler vergilerini ona verirlerdi. İktâ sistemiyle, bir yandan kalabalık orduların ihtiyaçları devlete yük olmadan temin ediliyor, öte taraftan da iktâ sahibinin gelirini artırma çalışmalarının bir sonucu olarak üretim de artıyordu. İktâ sahipleri belirli sayılarda asker beslemek, ayrıca bölgenin imarına katkıda bulunmak zorundaydı. Belirlenen kurallara uymayanların iktaları ellerinden alınır. Bu yönetim anlayışı, devletin askerî olduğu kadar, idari ve hukuki en sağlam temellerinden birini oluşturuyordu.

Serdar öğretmen öğrencilerine yukarıdaki bilgiyi verdikten sonra Büyük Selçuklu Devleti'nin uyguladığı toprak yönetim sisteminde hangi durumlarda devletin iktâ vergi gelirlerinin azalacağını sormuştur. Öğrencileri de cevaplarını defterlerine yazmışlardır.

Aşağıdaki öğrencilerden hangisi cevabı yanlış yazmış olabilir?

A)

BENGÜSU

Köylüler az üretirse vergi gelirleri de azalır.

B)

FATİH

Kurallara uymayan iktâ sahiplerinin elinden toprakları alırsa vergi gelirleri azalır.

C)

TAÇMİN

Savaşlarda toprak kaybedilirse iktâ vergileri de azalır.

D)

YİĞİTER

İktâ sahiplerinin usulsüzlük yapması durumunda vergi gelirleri azalır.

25. Aşağıda verilen meslek alanlarından hangisi usta, çırak ilişkisi içerisinde yetişmez?

- A) Marangoz
- B) Kuaför
- C) Tamirci
- D) Polis

26. Ahilikte, kişi çırak olarak girdiği bir meslekte üç yılını tamamlayınca ve meslek için gerekli becerileri kazandıysa kalfa olmaktadır. Kalfa olarak devam ettiği ustanın yanında üç yılı tamamladıktan sonra işi öğrenen kişiye bir tören ile ustalık ünvanı verilir. **Bu bilgilere göre kalfalıktan ustalığa geçiş törenine verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Kılıç kuşanma
- B) Şed kuşanma
- C) Kapiya çıkma
- D) Peştemal asma

27. Ahi teşkilatında, meslek sahibi olmak isteyenler önce olarak işe başlarlar ve işin inceliklerini öğrenirler, zamanlaolurlar. Son olarak olan kişi için bir tören düzenlenir. Ahilik Teşkilatı geleneklerine göre o kişiye peştemal kuşatılır.

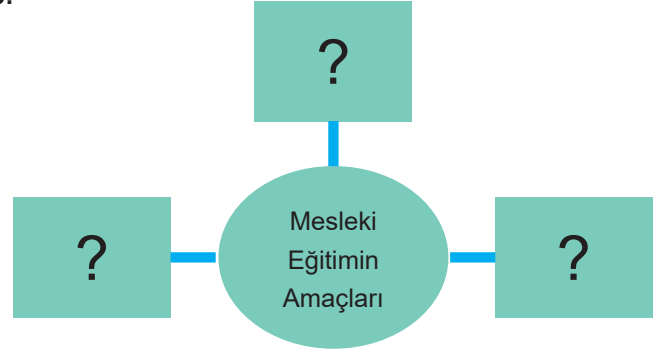
Yukarıda verilen paragrafta boş bırakılan yerlere sırasıyla hangi kelimeler getirilmelidir?

- A) kalfa – usta – çırak
- B) usta – kalfa – çırak
- C) usta – çırak – kalfa
- D) çırak – kalfa – usta

28. Türk Milli Eğitim'in genel amaçları doğrultusunda, ortaokulu bitiren öğrencilerin devam edebileceği 4 yıllık eğitim sonunda meslek kazandıran, ülke ekonomisine katkı sağlayacak ara eleman yetiştiren eğitim kurumu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anadolu Lisesi
- B) Fen Lisesi
- C) Mesleki ve Teknik Lisesi
- D) Üniversite

29.

Yukarıda verilen diyagram da “?” ile gösterilen yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Nitelikli insan gücü yetiştirmek
- B) Kişilere meslek becerilerini kazandırmak
- C) Esnafları denetlemek
- D) Kişilere çalışma disiplini kazandırmak

30. Aşağıdakilerden hangisi vakıfların katkıları arasında gösterilemez?

- A) Devlet–toplum kaynaşmasını kuvvetlendirmişlerdir.
- B) İnsanlar arasında ayırım yapmadan ihtiyaç sahiplerine yardım etmişlerdir.
- C) Hayvanların da ihtiyaçlarını karşılayacak faaliyetlerde bulunmuşlardır.
- D) İç göç faaliyetlerini hızlandırmışlardır.

31. Aşağıda verilen kuruluşlardan hangisi ülkemiz dışında hizmet veren yardım kuruluşu olarak gösterilebilir?

- A) KIZILAY
- B) TEMA
- C) TEV
- D) WWF

32. Aşağıda verilen kuruluş – açılım eşleştirmelerinden hangisi yanlış verilmiştir?

- A) LÖSEV–Lösemili Çocuklar Vakfı
- B) TEV–Türk Eğitim Vakfı
- C) TEMA–Türkiye Erozyonla Mücadele ve Ağaçlandırmaya Vakfı
- D) ÇEKÜL–Çocuk Eğitim ve Kültür Vakfı

33. Vakıflar yardımsever ve varlıklı kişilerin insanlara hizmet etmek amacıyla açtığı kuruluşlardır. Yardım-
laşma ve dayanışma değerlerine önem veren kişiler
farklı amaçlara yönelik birçok vakıf kurmuşlardır .
İmarethaneleler, sağlık işleriyle ilgili darüşşifalar, üni-
versite görevini gören medreseler, ibadethane olan
camiler ve ticaretin gelişmesine yardımcı konaklama
yerleri olan kervansaraylar buna örnek verilebilir.

Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Vakıflar, sosyal yaşamı geliştiren kuruluşlar ol-
muşlardır.
- B) Askeri vakıflara önem verilmemiştir.
- C) Vakıflar, devlet yöneticileri tarafından kurulmuşlar-
dır.
- D) Dini amaçlı vakıfların sayısı oldukça fazladır.

34. İnsanların meslek seçimlerinde doğru kararlar
alabilmeleri için aşağıdakilerden hangisini daha
çok dikkate almaları gerek?

- A) Aile ve öğretmenlerin beklentileri
- B) Popüler olan meslekler
- C) Maddi getirisi daha fazla olan meslekler
- D) Yetenek ve ilgilere uygun meslekler

35. Üniversite tercih döneminde çok istediği matema-
tik öğretmenliğini yazmak isteyen Fatih, ailesinin
telkinleriyle tıp fakültesini yazmak zorunda kalmıştır.
Şimdi doktorluk mesleğinin 5. yılında olan Fatih her
ne kadar mesleğinden memnun olsada iş anlamında
aradığı mutluluğu tam olarak yakalayamamıştır.
**Buna göre meslek seçiminde aşağıdakilerden
hangisi daha çok dikkate alınmalıdır?**

- A) Çok para kazandırabilmesi
- B) Aile büyüklerinin istekleri ön plana alınması
- C) Yetenek ve ilgilerin dikkate alınması
- D) Popüler mesleklerin öncelikli seçilmesi

36. Ülkemizde vakıfların kuruluşu ve işleyişi ile ilgili
işlemlerden sorumlu olan kuruluş aşağıdakiler-
den hangisidir?

- A) Vakıflar Genel Müdürlüğü
- B) Halk Eğitim Müdürlüğü
- C) Çevre Koruma Vakfı
- D) Devlet Su İşleri

37. Ülkemizde üretimi desteklemek adına çeşitli kurum
ve kuruluşlar oluşturulmuştur.

**Tarımın gelişmesine katkı sağlayan kuruluşlara
aşağıdakilerden hangisi örnek gösterilemez?**

- A) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
- B) Çevre Koruma Vakfı
- C) Devlet Su İşleri
- D) T.C. Ziraat Bankası

38. Son yıllarda sanal mağazaların gelişmesiyle beraber
internet üzerinden alışveriş yapanların sayısı oldukça
artmıştır.

**Bu durumun ortaya çıkardığı en önemli sonuç
aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Sanayi gelişmiştir.
- B) Ticaret gelişmiştir.
- C) Mağazalar kapanmıştır.
- D) Esnaflar zarar görmüştür.

39. Türk İslam devletleri kuruldukları dönemlerden
itibaren sosyal dayanışmaya önem vermişler, sosyal
devlet anlayışıyla hareket etmişler, çeşitli kurumlar
kurmuşlar ve giderlerini vakıf topraklarından karşıla-
mışlardır.

**Aşağıda verilenlerden hangisinin giderlerinin
vakıf topraklarından karşılandığı söylenilemez?**

- A) İmarethaneleler
- B) Saraylar
- C) Darüşşifalar
- D) Camiler

40. Bireyin meslek seçiminde aşağıdakilerden hangisine öncelikle dikkat etmesi gerekir?

- A) Mesleğin getirdiği ekonomik kazanca
- B) Ailesine ve çevresindeki arkadaşlarının görüşlerine
- C) Günümüzde en fazla seçilen meslekler arasında olup olmadığına
- D) Seçeceği mesleğin kişilik özelliklerine ve fiziki yapısına uygun olup olmadığına

41. Alakent Köyü'nde çiftçilikle geçinen insanlar, köylerine ilk traktör geldiğinde çok sevindiler. Çünkü artık işler daha hızlı yapılacak ve iş gücüne daha az ihtiyaç duyulacaktı. Ancak zaman geçtikçe bu sevinç yerini üzüntüye bıraktı. Daha önceleri onlarca kişinin yaptığı işi şimdi bir traktör yapmaktaydı. Köyde traktör sayıları arttıkça işsizlik arttı ve iş bulmak isteyenler farklı şehirlere göç etmeye başladı.

Anlatılanlara göre metne verilecek en iyi başlık aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Teknoloji ve Üretim
- B) Traktörün Serüveni
- C) Teknoloji ve Göç
- D) Köyde Yaşam

42. Bundan 20-30 yıl önce insanlar bulaşıklarını elde yıkarmış. Bu da çok fazla emek ve iş gücü demekmiş. İnsanlar zamanlarının büyük bir kısmını bu işe ayırırmış. Günümüzde öyle mi? Yıkanacak malzemeleri makineye atıp, gerekli deterjanı koyduktan sonra bir tuşa dokunmamız yeterli olmaktadır. Bunda 18. yüzyılda başlayıp günümüzde de halen devam eden

Sedef'in cümlesini aşağıdakilerden hangisiyle bitirmesi daha uygun olur?

- A) Sanayi İnkılabı ve sanayileşme faaliyetlerinin etkisi büyüktür.
- B) Coğrafi Keşifler'in ve yeni yerler bulmanın etkisi fazladır.
- C) Topraktan yararlanmanın ve tarımsal ürünlerde verimi artırıcı çalışmaların etkisi büyüktür.
- D) Teknolojik gelişmeyle birlikte iletişim ve haberleşme alanında yaşanan gelişmelerin etkisi fazladır.

43. İngiltere'de ortaya çıkan Sanayi İnkılabı'ndan sonra en hızlı gelişme tekstil alanında gerçekleşmiştir. Dokuma tezgahları geliştirilerek daha fazla üretim yapmaya başlanmıştır. Daha önceleri on beş dokumacının yaptığı işi artık bir kişinin gözetimindeki dokuma makineleri yapabilmektedir. Yaşanan bu değişimin insanlar üzerinde olumlu etkileri olduğu gibi olumsuz etkileri de olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi Sanayi İnkılabı'nın olumsuz sonuçlarına örnek gösterilebilir?

- A) Üretim miktarının artması
- B) İşsizliğin artması
- C) Az zamanda çok üretim yapılması
- D) İnsanların daha az emek harcamaları

44. Sanayi İnkılabı'ndan sonra küçük işletmelerin yerini fabrikalar almaya başladı. Bu fabrikalarda daha az insan gücüyle daha fazla üretim yapılmaya başlandı.

Aşağıdakilerden hangisi Sanayi İnkılabı'nın olumlu sonuçlarından biridir?

- A) Devletler arası rekabet ve savaşların yaşanması
- B) Şehir nüfusunun artarak çarpık kentleşmeye neden olması
- C) Daha az ücret karşılığında kadın ve çocukların çalışması
- D) Üretim miktarının artması ve daha ucuza ulaşılabilir hale gelmesi

45. Varlıklı kişilerin mallarını kendi mülkiyetinden çıkarıp sürekli olarak gelirleriyle birlikte toplumun ihtiyaçları için bağışlaması geleneği geçmişten günümüze Türklerde görülen bir uygulamadır. Öldükten sonra unutulmamak, yardım etmek ve koruma duyguları ile yapılan hayır işleri diğer toplumlarda da görülmüştür.

Yukarıdaki metinde aşağıdakilerden hangisiyle ilgili bilgi verilmiştir?

- A) Ahilik teşkilatı
- B) Eğitim sistemi
- C) Vakıf faaliyetleri
- D) Toprak yönetimi

46. Aşağıdakilerden hangisi ülke ekonomisinde sanayi faaliyetlerinin etkisinin daha fazla olduğunu gösterir?

- A) Tarım ürünlerinin çeşitli olması
- B) Yeraltı kaynaklarının zengin olması
- C) İhracatta sanayi ürünlerinin payının fazla olması
- D) Sanayi tesislerinde çalışan insan sayısının az olması

47. İnsanlık tarihindeki en önemli gelişmelerden biri sanayileşmedir. Buhar makineleri zamanla büyük fabrikaların ortaya çıkmasını sağlayarak üretimi arttırmıştır. Bu gelişmelerin siyasi, ekonomik ve sosyal alanda sonuçları olmuştur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi sanayinin sosyal alandaki sonuçlarındandır?

- A) Köyden kente göçlerin yaşanması
- B) Sömürge devletlerinin kurulması
- C) Üretim miktarının artması
- D) Devletler arası savaşların yaşanması

48. Bir hastanede doktor olarak çalışıyorum. Ama yaptığım işten zevk almıyorum. İnsanlarla iyi iletişim kurabileceğim bir meslek seçseydim daha iyi olurdu. Avukatlık, öğretmenlik, rehberlik ve psikolojik danışmanlık olabilirdi. Spikerlik veya gazetecilik de olurdu. **Buna göre Doktor Murat Bey'in mesleğini seçerken aşağıdakilerden hangisine dikkat etmediği söylenebilir?**

- A) Mesleğin kazancına
- B) İlgi alanlarına
- C) Ailesinin beklentilerine
- D) Mesleğin iş imkanlarına

49. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde tımar sahibinin görevleri arasında gösterilemez?

- A) Vergi gelirlerini toplama
- B) Belirli miktarda asker yetiştirme
- C) Toğrağı ekip biçme ve ürün elde etme
- D) Belirli sayıda medrese öğrencisi yetiştirme

50. 17. yüzyılda tımar sisteminin önemini kaybetmesi,

- I. tarım
- II. eğitim
- III. mimari

alanlardan hangilerinde olumsuz yönde bir etkiye bulunmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III

51. Anadolu Selçuklularında mülkiyeti devlete ait araziler iktalara ayrılmış ve işletme hakkı devlet kontrolünde bazı kişilere verilmiştir.

Buna göre Anadolu Selçuklu Devleti'nin aşağıdakilerden hangisini engellemeye çalıştığı söylenebilir?

- A) Toprağa bağlı soylu sınıfın ortaya çıkmasını
- B) Tarımsal üretimin artırılmasını
- C) Merkezi otoritenin güçlendirilmesini
- D) Ticaretin geliştirilmesini

52. Üreticilerin araç gereç, gübre, ilaç, tohum ve işçilik gibi giderlerini karşılamak amacıyla ihtiyaç duydukları krediyi uygun koşullarla sağlamaktadır.

Yukarıda açıklaması verilen kuruluş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarım Kredi Kooperatifleri
- B) Toprak Mahsulleri Ofisi
- C) Ziraat Bankası
- D) Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü

53. 1992 yılında kurulmuştur. Ülkemizde yaşanmakta olan erozyon ve çölleşme tehlikesine kamuoyunun dikkatini çekmek için faaliyetlerine devam etmektedir. **Yukarıda açıklaması verilen vakıf aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) LÖSEV
- B) TEMA
- C) Yeşilay
- D) Millî Eğitim Vakfı

15. C	35. C
16. A	36. A
17. D	37. B
18. C	38. C
19. D	39. B
20. C	40. D
21. C	41. C
22. C	42. A
23. D	43. B
24. B	44. D
25. D	45. C
26. B	46. C
27. D	47. A
28. C	48. B
29. C	49. D
30. D	50. A
31. D	51. A
32. D	52. C
33. A	53. B
34. D	

7.SINIF 5. ÜNİTE ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

SOSYAL BİLGİLER

Bu kitapçık KİLİS Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

8. İnsanlar ilk çağlardan günümüze üretim yapmış, fazladan ürettiklerini başka yerlere götürerek satmış ve ürünleri tüketerek yaşamlarını devam ettirmişlerdir. İnsanlar bilgi düzeyleri arttıkça daha hızlı üretim yapabilmış hızlı araçlar geliştirerek dağıtım ağlarını arttırmış ürünlere ve hizmetlere çok hızlı erişebilecek konuma gelmişlerdir.
- Günümüz insanı bu konuda daha da ileri giderek genel ağ sağlayıcıları üzerinden yemek sipariş edip istediği pizzayı drone aracılığıyla çok kısa zamanlarda tüketiciye ulaştırma yolunu bulmuşlardır. Hatta bu gün gelişen teknoloji sayesinde ev araba gibi birçok kıymetli ürün fareye tek bir tıklama ile elimize ulaşabilmektedir

Yukarıda verilen bilgiler doğrultusunda üretim dağıtım ve tüketim ağındaki bu hızın nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) İnsanların daha çok para kazanması
- B) Dijital teknolojilerde gelişmeler yaşanması
- C) Ürünlerin çok ucuz olması
- D) İnsan ihtiyaçlarının azalması

9. Osmanlı Devleti, Tımar sistemi ile bir kısım asker ve devlet görevlilerine belirli bölgelerden vergi kaynaklarını tahsis etmiş ve buna karşılık onlardan devlet için hizmet beklemiştir. Bu sistem içindeki dirlik sahipleri, bulundukları bölgenin güvenliğini sağlayarak, dirliklerinin geliri oranında asker besliyor, savaş zamanında ise savaşa katılıyorlardı.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin Tımar sisteminin sonuçlarından bir olduğu söylenemez?

- A) Toprağa bağlı sürekli bir ordu oluşturulmuştur.
- B) Tımar sistemi Osmanlı Devleti'nin merkezi otoritesini zayıflatmıştır.
- C) Tımar sisteminin uygulandığı yerlerde asayiş sağlanmıştır.
- D) Hazine giderleri azalmıştır.

10. "Efendiler, vakıfların kuruluş espirisi göz önüne alınınca bunun, dini kurumlar ile beraber hizmet ve sosyal dayanışmayı hedeflediği ortaya çıkar."

Atatürk, bu sözünüyle vakıflarla ilgili aşağıdakilerin hangisine vurgu yapmıştır?

- A) Toplumsal dayanışmayı sağlaması
- B) Zenginlerin vakıf kurması
- C) Ekonomik kazanç sağlaması
- D) Ticari amaçlarla kurulması

11. Friglerde, öküz öldürmenin ve saban kırmanın cezası ölümdü. Ayrıca ekili araziye zarar vermenin cezası da ağırdı.

Yukarıdaki bilgiler Frigler'in en çok aşağıdakilerden hangisine önem verdiğini gösterir?

- A) Ticaret B) Ulaşım C) Tarım D) Madencilik

12. Ayşe sayısal derslerde çok başarılı bir öğrencidir. Ailesi onun doktor olmasını çok ister. Ancak Ayşe bu meslekte mutlu olamayacağını düşünerek ailesine matematik öğretmeni olmak istediğini söyler. Çünkü matematik derslerini keyif alarak dinlemektedir. Küçük kardeşinin matematik dersine yardımcı olurken de çok mutlu olduğunu fark etmiştir. Çocuklara olan ilgisi, sevgisi ve şefkati de öğretmenlik mesleğine olan ilgisini artırmıştır. Yıllar sonra Ayşe, matematik öğretmeni olur. İşini severek yapması onu meslek hayatında hep mutlu ve başarılı bir öğretmen yapar.

Buna göre Ayşe'nin Matematik öğretmeni olmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Ailesinin isteği
B) Öğretmenlerinin görüşü
C) Mesleğin kazanç durumu
D) İlgi, istek ve yetenekleri

13. Vakıflar, bireylerin yardımlaşma amacıyla sahip oldukları servet veya gelirin bir kısmını gönüllü olarak kamu yararına harcama isteğiyle ortaya çıkmıştır. Vakıflar, Osmanlı Devleti'nde de tüm ihtiyaç sahiplerinin gereksinimlerini karşılayan müesseseler olmuştur.

Aşağıda verilenlerden hangisi vakıfların özelliklerinden biri değildir?

- A) Eğitim konusunda bir faaliyetleri bulunmamaktadır.
B) İnsanlar arasında dil, din, ırk ve düşünce farkı yok sayılarak herkese yardım edilmiştir.
C) Devlet ve toplum kaynaşmasını güçlendirmiştir.
D) Toplum arasında sevgi, saygı ve işbirliğini güçlendirmiştir.

14. Meslek seçimi bir insanın hayatındaki en önemli kararlardan biridir. Meslek seçimi anlık bir karar değil, çocukluktan yetişkinliğe uzanan bir seçim sürecidir. Bu süreçte dikkat edilmesi gereken kriterler vardır.

Aşağıdakilerden hangisi kişinin meslek seçiminde dikkate alması gereken kriterlerden biri değildir?

- A) Kendini tanıması
B) Çalışma ortamını görmesi
C) Ailesinin mesleğe karar vermesi
D) Mesleklerin özelliklerini bilmesi

15. Türkiye Selçukluları döneminde yaşamış olan Ahi Evran Ahiliğin temellerini atmıştır. Ahilikte iyi insan olmak, meslek etiği kazandırmak hedeflenmiştir. Ahiler her biri bir meslek dalında yamak-çırak-kalfa-usta-pir hiyerarşisi içinde çalışmışlar ve eğitim almışlardır. Eğitimi başarıyla tamamlayanlar bir üst sınıfa geçmiştir.

Verilen bilgilerden hareketle Ahilik ile ilgili,

- I. Meslek edindiren bir kurumdur.
- II. Kişilerin ahlaki gelişimine de önem verir.
- III. Sadece bir mesleği içine alan bir teşkilattır.

yargılardan hangisi ya da hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

16. Toprak-insan ilişkisi insanlık tarihi kadar eskidir. Geçmişte olduğu gibi günümüzde de toprak önemini korumaktadır. Bunun en önemli nedeni toprağın tarım ve tarıma dayalı üretim için temel kaynak olmasıdır.

Buna göre toprak ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tarım toprak sayesinde yapılır.
- B) Toprağın geçmişi eskilere dayanır.
- C) İnsanlar topraktan tarım ürünleri yetiştirirler.
- D) Toprak gelişmiş ülkeler için önemli olmuştur.

17.

Çıkrık geçmişte yün eğirmek için kullanılan basit bir alettir. Günümüzde yerini dokuma tezgâhlarına bırakmıştır.
Buğday ve arpa eskiden değirmenlerde öğütülerek un hâline getirilirdi. Günümüzde bu iş artık fabrikalarda büyük makineler tarafından yapılmaktadır.
Tekerlek ilk kez Sümerler'in geliştirdiği kağıda kullanıldı. Günümüzde ise ulaşım araçlarında kullanılmaktadır.

Yukarıda verilen gelişmelerle aşağıdaki alanlar eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) Haberleşme B) Taşımacılık C) Tekstil Sanayisi D) Gıda Sanayisi

18. Vakıf, bireylerin yardımlaşma amacıyla sahip oldukları servet veya gelirin bir kısmını gönüllü olarak kamu yararına harcama gayesiyle ortaya çıkmıştır. Vakıflar insanlar arasında din, dil, ırk, düşünce farkı gözetmeden ihtiyaç sahiplerine yardım götürmüşlerdir.

Buna göre vakıflarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Vakıflar insanlara ücret karşılığı yardım yapan kuruluşlardır.
- B) Sadece müslümanlara yardım etmeyi amaçlamışlardır.
- C) Bireyler kendi çıkarları doğrultusunda servet veya gelirlerini vakfederler.
- D) Vakıfların faaliyetleri toplumda birlik ve beraberliğe katkı sağlamıştır.

19. Elif, meslek tercihi yaparken çok kararsız kaldığını fark etmiştir. Bu yüzden meslek seçiminde doğru karar vermek adına ilgi, yetenek ve kişilik özelliklerini bir kâğıda yazmayı düşünmüştür. Elif yazdığı kâğıtta kendini şöyle tanımlamaktadır:

- İletişim becerim yüksek, •Konuşkanım, •Sabırlıyım, •Yükseklik korkum var,
- Çocukları çok seviyorum, •Kan görünce korkarım, • Hayvanları seviyorum ama onlara dokunamıyorum.

Buna göre Elif'in ilgi, yetenek ve kişilik özelliklerine bakılarak aşağıdakilerden hangisi olmaya daha uygun olduğu söylenebilir?

- A) Öğretmen
- B) Doktor
- C) Veteriner
- D) Pilot

20. Genel ağ üzerinden yapılan alışverişe "e-ticaret" denir. E-ticaret ile ilgili dört kişi arasında şu konuşmalar geçmiştir:

Ahmet: Zaman ve mekân kısıtlaması olmadan istediğim ürüne ulaşabiliyorum. Tek tek mağazaları dolaşarak vakit kaybetmiyorum.

Emel: Çok sayıda ürün çeşidini görebiliyorum.

Nehir: Ürünü canlı olarak görüp inceleme ve deneme şansım olmadığından ürünü almakta kararsızlık yaşıyorum.

Ömer: Alacağım bir ürünün fiyatını farklı sitelerden hızlıca karşılaştırabilme imkânım oluyor.

Buna göre konuşmaları verilen kişilerden hangisi e-ticaretin dezavantajlarından (olumsuzluklarından) birini söylemiştir?

- A) Ahmet
- B) Emel
- C) Nehir
- D) Ömer

21. Aşağıda, bazı öğrencilerin meslek seçimiyle ilgili düşünceleri verilmiştir.

Sercan : Ben karakterime uygun meslek seçmek isterim.

Elif : Ben çalışmaktan hoşlanacağım bir mesleğimin olmasını isterim.

Barış: Ben yeteneklerime uygun bir meslek seçmek isterim.

Berkan: Ben çok para kazanacağım bir meslek seçmek isterim

Buna göre, öğrencilerden hangisinin düşüncesi meslek seçiminde öncelikli olarak dikkat edilmesi gerekenlerden biri değildir?

- A) Sercan B) Elif C) Barış D) Berkan

22. Bir hizmetin sürüp gidebilmesi için, kişilerin kendi istekleriyle bağışladıkları para ve mülklere “Vakıf denir.

Aşağıdakilerden hangisi vakıfların kuruluş amaçları arasında gösterilemez?

- A) Dini ve sosyal hizmetlerin görülmesi
B) İnsanlara tarım ürünlerinin ekilmesinde yardımcı olunması
C) Yardıma muhtaç kişilerin yardımına koşulması
D) Sağlık giderlerini karşılayamayan insanlara yardım edilmesi

23.

- Toplumda yardımlaşmayı geliştirmek.
- Güvenli kan temini gerçekleştirmek.
- Afetlerde ve olağan dönemlerde ihtiyaç sahiplerine yönelik yardım sağlamak.

Yaptığı faaliyetlere örnekler verilen sivil toplum kuruluşu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yeşilay B) TEMA C) LÖSEV D) Kızılay

24. Osmanlı Devleti Toprak yönetiminde Tımar sistemini uygulamış ve üretimde devamlılığı sağlamıştır. Ayrıca tımar sahipleri asker yetiştirmek vergi toplamak ve barış zamanında bulundukları bölgenin bakım ve onarım işlerini de üstlenmişlerdir.

Yukarıda verilen bilgilere göre tımar sistemi'nden;

- I. askeri,
II. ekonomi,
III. eğitim

alanlarından hangilerinden faydalanılmıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

25. Osmanlı Devletinde uygulanan tımar sistemindeki;

- I. Tımar sahibinin bölgesindeki vergileri toplaması
- II. Tımar sahibinin topladığı paralarla hem geçimini sağlaması hem de devlete asker yetiştirmesi
- III. Tımar sahibinin bölgesindeki güvenliği sağlaması

uygulamalarından hangilerinin doğrudan ekonomik alanla ilgili olduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

26. XIX. yüzyılda üretim teknolojilerindeki gelişmeler kas gücüne duyulan ihtiyacı azalttı. Üretim arttı, insanlar birçok ihtiyacını daha ucuza karşılamaya başladı. Bunun olumsuz etkileri de oldu. Örneğin, çok çalışıp az kazanan işçi sınıfı doğdu. Zenginleşmenin eşit oranda olmaması sonucu sosyal ve ekonomik sorunlar çıktı. Tarım da makineleşme sonucu insan gücüne duyulan ihtiyacın azalması ve sanayileşmenin artması sonucunda köyden kente göç hızlandı. Bu durum kentlerde plansız yapılaşmaya ve beraberinde çeşitli sosyal ve ekonomik sorunlara neden oldu.

Sanayi İnkılabı'nın sonuçlarıyla ilgili metinden yola çıkarak aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşamaz?

- A) 19. Yüzyıl öncesinde insan gücüne duyulan ihtiyaç daha fazlaydı.
- B) Gelişen ülkelerde kas gücüne duyulan ihtiyaç arttı.
- C) Gelişmelerin olumlu etkisi olduğu gibi olumsuz etkileri de vardır.
- D) Çiftçilerin topraklarını işleyip ekmesi kolaylaşmıştır.

27. Ahilik teşkilatının bazı faydaları şunlardır:

- Bu teşkilatta devlet adamları yetişmiştir.
- Araştırmacı ve meslek sahibi insanlar yetişmiştir.
- Yeni ele geçirilen toprakların İslam ile tanışması sağlanmıştır.
- Bilimin çeşitli alanlarında değerli eserler veren bilim adamları yetiştirmiştir.
- Devletin ekonomisine katkıda bulunarak toplumun refahına ve kalkınmasına katkıda bulunmuştur.
- Ticaret ahlakının gelişmesini ve toplumun korunmasını sağlamıştır.

Buna göre Ahilik teşkilatı ile ilgili hangi bilgiye ulaşamaz?

- A) İslamiyet'in tanıtılması ve yayılmasında etkileri vardır.
- B) Bilime önem vermiş, aydın insanlar yetiştirmişlerdir.
- C) Devlet yönetimini ellerinde bulundurmuşlardır.
- D) Meslek ahlakının gelişimine katkı sağlamışlardır.

28. Sivil örgütlenmenin esasında dostluk, arkadaşlık, birlikte bir şeyler başarma duygusu, kolektiflik ve insanların gönüllü olarak bir araya gelip bir şeyler yapmaya çalışması gibi etkenler vardır. Bir sinerji ve güç birliği duygusunu içeren sivil toplum, insanların tek tek yapamadıkları şeyleri beraber yapması anlamına gelir. Bu anlamda, sivil toplum, bir birlikte-liği, gönüllülüğü, dayanışmayı temsil etmektedir.

Yukarıdaki parçaya en uygun başlık nedir?

- A) Sivil toplum nedir?
- B) Dayanışmanın önemi
- C) Yardımseverlik
- D) Arkadaşlık

29. Ahilik teşkilatının bazı kuralları şunlardır:

Hırs kapısını bağlayıp kanaat ve rıza kapısını aralamak,
Cimrilik kapısını bağlayıp lütuf kapısını aralamak,
Yalan kapısını bağlayıp doğruluk kapısını açmak

Ahilik teşkilatının kurallarını özetlemek gerekirse sırasıyla hangi kavramları kullanabiliriz?

- A) Kanaatkârlık, Cömertlik, Dürüstlük
- B) Çalışkanlık, Kanaatkârlık, Dürüstlük
- C) Cimrilik, Cömertlik, Dürüstlük
- D) Kanaatkârlık, Dürüstlük, Cömertlik

30. Vakıflar, İslâm ve Türk dünyasında birbirinden önemli çok çeşitli hizmetleri üstlenerek, günümüzde modern devletin yapmakta olduğu çok sayıda kamusal görevi yüzyıllarca başarıyla yerine getirmişlerdir. Vakıflar, aynı zamanda, ser-
vetin zengin kesimlerden toplumun daha fakir kesimlerine doğru akışını önemli ölçüde gerçekleştirerek sosyal den-
gelerin kurulmasında ve sosyal bütünleşmenin sağlanmasında, toplumsal barışın sürekliliğinde, sınıf çatışmalarının
önlenmesinde, halkın hizmet taleplerinin yerinde karşılanmasında, siyasî ve ekonomik istikrarın sağlanmasında da
devletin en büyük yardımcıları olmuşlardır.

Paragrafta vakıfların hangi alandaki etkisinden bahsedilmemiştir?

- A) Siyasi istikrar
- B) Sosyal denge
- C) Ekonomik istikrar
- D) Çevre sorunları

31.

- Hititlerde ekinlere zarar veren ve tarla sınırlarını ihlal edenlere ağır cezalar verilmiştir.
- Friglerde Öküz öldüren ve Saban kırana idam cezaları verilmiştir.
- Osmanlı devletinde toprağını üç yıl üst üste ekmeyenlerden çift bozan vergisi alınmış ve devlet toprağı elinden almıştır.

Yukarıda farklı devletlere ait uygulamalara bakıldığında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sanayi faaliyetleri desteklenmek istenmiştir.
- B) Tarih boyunca tarımsal üretime önem verilmiştir.
- C) Makineli tarıma geçilmek istenmiştir.
- D) Günümüze gelindikçe tarımsal üretim önem kaybetmiştir.

32. İngiltere’de başlayan ve kısa sürede Avrupa kıtasına yayılan sanayi devrimiyle birlikte Avrupalı devletler hızlı bir sanayileşme sürecine girmiş ve çok sayıda fabrika açılmıştır. Bu fabrikalarda ucuz ve seri üretim yapılmış ülke ihtiyacından daha fazla üretilen malları farklı ülkelere satma ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Bu durum özellikle Osmanlı Devleti gibi sanayi devrimine geçememiş ülkelerin ekonomisini derinden etkilemiştir. Osmanlı Devleti Avrupalı devletlerle yaptığı anlaşmalar ve verdiği kapitülasyonlar nedeniyle Avrupa’dan gelen malların Osmanlı pazarlarını işgal etmesine engel olamamış, Avrupa’dan gelen mallarla rekabet edemeyen Osmanlı ekonomisi çöküş yaşamıştır.

Yukarıda yer alan açıklama aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı olabilir?

- A) Osmanlı Devletinde sanayi inkılabı nasıl başlamıştır?
- B) Osmanlı Devleti sanayi inkılabına karşı hangi önlemleri almıştır?
- C) Sanayi inkılabı Osmanlı Devleti’ni nasıl etkilemiştir?
- D) Sanayi İnkılabı nasıl durdurulmuştur?

33. Ahilik sisteminin temelinde usta-kalfa-çırak ilişkisi yatmaktadır. Ahilik; sanatın, ticaretin ve mesleğin, olgun kişilik, güzel ahlak ve doğrulukla yoğrulduğu, kökleri çok eskilere uzanan bir geleneğimiz; yüzyıllar boyu toplumumuzun sosyal ve ekonomik omurgasını oluşturan bir örgütlenme şeklimiz; toplumsal kimliğimiz açısından daima sahiplenmemiz gereken çok özel bir kültürdür. Burada çocuk ustanın yanına girer, önce çırak sonra kalfa en sonunda da usta olur.

Verilen bilgilerde Ahilik sistemi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değnilmemiştir?

- A) Meslekte ilerlemek mümkündür.
- B) Günümüzde işlevini yitirmiştir.
- C) Kökleri eskiye dayanır.
- D) Ahlaki eğitime önem verilmiştir.

34. Meslek seçimi ile ilgili kararlarımızı alırken, bizler kendimiz ile ilgili yoğun bir düşünme fırsatı buluruz. Çünkü doğru ve etkili bir mesleki seçim süreci bireyi, kendini tanımaya sevk eder. Kendini tanıma sürecindeki birey, kişisel özelliklerini ve yaşama bakışını değerlendirir. Kendi özellikleri ile mesleğin gerektirdiği özellikler arasında kıyaslama yapar. Kişisel özellikler ve mesleğin gerekleri arasındaki uyum arttığı ölçüde, bireyin başarılı olma şansı da artar.

Yukarıdaki açıklamaya göre meslek seçiminde hangisinin önemine vurgu yapılmıştır?

- A) Kendimizi tanımanın
- B) Çevremizin beklentilerinin
- C) Maddi kaygıların
- D) Zamanın çok olmasının

35. Aşağıda, uygun meslek seçiminde izleyeceğimiz basamaklara yer verilmiştir.

- I. Mesleki eğitim hakkında bilgi edinme.
- II. Kendini tanıma.
- III. Meslekleri tanıma.
- IV. Edindiği bilgileri değerlendirme

Bu basamakların sıralaması hangi seçenekte doğru verilmiştir?

- A) I - II - III - IV
- B) II - III - I - IV
- C) I - IV - II - III
- D) II - I - III - IV

36. Aşağıda ustalığa yükselen gençlere Ahi Evran'ın yaptığı bazı nasihatler verilmiştir:

- Harama bakma.
- Yanlış ölçme, eksik tartma, kimseyi kandırma.
- Doğru, sabırlı ve dayanıklı ol, yalan söyleme.

Yukarıdaki nasihatlerden hareketle aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşamaz?

- A) İnsanları kandırmamak gerektiği
- B) İnsanların doğru sözlü ve sabırlı olmaları gerektiği
- C) İnsanların görüş ve düşüncelerini anında söylemeleri gerektiği
- D) Ahilikte yalan söylemenin hoş karşılanmadığı

37. Osmanlı Devleti'nde uygulanan tımar sisteminde devlete yararlılık gösteren kişilere yapmış oldukları hizmetler karşılığında topraklar veriliyor ve bu kişilerden devlet için asker beslemesi, üretimin devamını sağlaması, tımar bölgesinin güvenliğini sağlaması ve yine bulunduğu bölgenin vergilerini devlet adına toplaması isteniyordu.

Yukarda verilen bilgilere göre tımar sisteminin devlete hangi alanda fayda sağladığı söylenemez?

- A) Yönetim
- B) Dini
- C) Askeri
- D) Ekonomik

38. Lonca, Osmanlı Devleti'nde de kent esnafının ve küçük çaplı üretim yapan zanaatkarların örgütlenme biçimiydi. Temelini Ahilik'ten alan Osmanlı lonca düzeni 15. yüzyılın sonlarında ortaya çıkmış, 18. yüzyılın ortalarına doğru "gedik" biçimini alarak 20. yüzyıl başlarına kadar varlığını sürdürmüştür. Osmanlı loncaları manevi kurucuları saydıkları Ahi Evran'a bağlılıklarını sürdürürken, bir yandan da lonca Ahilik'in kabul etmediği esnaf türlerini ve gayrimüslimleri de içlerine almışlardı. Ama çırak, kalfa, usta biçimindeki yükselme aşamaları ile üretimde ve ticarete uymak zorunda oldukları ahlaki kurallar Ahilikle büyük benzerlik göstermekteydi. Osmanlı loncaları yöneticilerini kendileri seçmekte ve iç işleyiş kurallarını da kendileri saptamaktaydı. Bununla birlikte devletin koyduğu kalite standartlarına (ihtisap) ve fiyatlara (narh) da uymak zorundaydılar.

Buna göre Lonca teşkilatı ile ilgili hangi bilgiye ulaşamaz?

- A) Sadece Müslümanlar bu teşkilata üye olmuştur.
- B) Esnaf ve zanaatkarların örgütlenmesi sağlanmıştır.
- C) Temelini Ahilik'ten almaktadır.
- D) Ahilik ile benzer ve farklı yönleri bulunmaktadır.

39. Osmanlı devletinde padişahlar, üst düzey devlet görevlileri ve toplumun önde gelen kişileri ülkenin her tarafına vakıflar kurmuşlar ve bu vakıflar aracılığı ile toplumun her türlü ihtiyacının karşılanması için hep birlikte çalışmışlardır.

Buna göre vakıfların temelinde,

- I. dayanışma,
- II. paylaşma,
- III. yardımlaşma,

uygularından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

40. Kızılay'ın bazı görevleri:

- Bir sel felaketinde, felakete uğrayan herkesin yardımına Kızılay koşar. Onlara yiyecek verir, yatacak yer sağlar ve yaralananlara yardımcı olur.
- Deprem olduğu zaman depremden zarar görenlere yardım eder. Onlara yiyecek, giyecek verir. Evleri yıkılanlara geçici olarak barınmaları için çadır verir. Yaralılara bakar.
- Yangın felaketinden zarar görenlerin yardımına ilk olarak Kızılay koşar. Onlara yatacak yer sağlar, yiyecek, giyecek ve içecek verir.
- Ayrıca Kızılay, yiyecek ve içecek bulamayacak kadar fakir olanlara kurduğu aş evlerinde yiyecek ve içecek verir.
- Kızılay, bütün bu çalışmalarını hem yurt içinde hem de yurt dışında özenle yürütür, ihtiyacı olanlara yardım ederken dil, din ve ırk ayrımı yapmaz. Çalışmalarını insani duygularla ve eşitlik, evrensellik ilkelerine uygun bir şekilde yerine getirir.

Verilen bilgilere göre Kızılay ile ilgili hangi bilgiye ulaşamaz?

- A) Doğal afet zamanında yardıma muhtaç olanların yanındadır.
- B) Aşevleri ile yiyecek ve içecek yardımında bulunur.
- C) Sadece Türkiye sınırları içinde hizmet vermektedir.
- D) İhtiyacı olan herkese yardım etmektedir.

41. Günümüzden yaklaşık 10.000 yıl önce insanın yaşam biçimini kökünden değiştirecek bir süreç başladı. İnsanlar yavaş yavaş yerleşik hayata geçmeye ve tarım yapmaya başladılar. İnsanlar 10.000 yılın sonunda kalabalık bir köyde yaşayan iki üç bin kişilik insan topluluğu hâline gelmişlerdi. Kerpiçten yapıma küçük, yuvarlak kulübelerde yaşıyorlardı. Köylerinin çevresine sağlam duvarlar örmüşler ve dokuz metre yüksekliğinde kuleler inşa etmişlerdi. Civardaki tepelerde ve çölde yaşayan avcı-haydutlardan korkmamalarını gerektirecek kadar refah içindeydiler.

Yukarıdaki paragrafta vurgulanan esas konu nedir?

- A) Eski zamanlarda insanların refah içerisinde yaşadığı
- B) İlk çiftçilerin sadece buğday ve arpa ektiği
- C) Eskiden avcı ve haydutların çok olduğu
- D) Yerleşik hayata geçiş

42. Genel Ağ üzerinden yapılan alışverişe “e-ticaret” diyoruz. E-ticaret, ticari işlemlerin elektronik ortamda en basit, hızlı ve verimli şekilde yapılmasıdır.

Aşağıdakilerden hangisi e-ticaretin faydalarından biri değildir?

- A) Kısıtlayıcı zaman ve mekân problemleri bulunmamaktadır.
- B) Binlerce müşteri beklemeksizin aynı anda alışveriş ve ödeme yapılabilir.
- C) Üçüncü şahıslar müşterilerin kişisel bilgilerine ulaşabilir.
- D) Firmalar daha çok müşteri ve kazanca ulaşabilirler.

43. Yeşilay:

- İnsan onurunu ve saygınlığını temel alan, toplumu ve gençliği ayırım gözetmeden zararlı alışkanlıklardan korumak için çalışan,
- Millî ve ahlaki değerleri gözeterek ve bilimsel metotlar kullanarak tütün, alkol, uyuşturucu madde, teknoloji, kumar vb. bağımlılıklarla mücadele eden,
- Önleyici ve rehabilite edici halk sağlığı çalışmaları yürüten bir sivil toplum kuruluşudur.

Buna göre Yeşilay ile ilgili hangi bilgiye ulaşılabilir?

- A) Alkol bağımlılığı ile daha fazla mücadele etmektedir.
- B) Ülkemiz dışında da bağımlılıkla mücadele etmektedir.
- C) Daha sağlıklı nesillerin yetişmesi için çalışmaktadır.
- D) Halk sağlığı için aşı çalışmaları yapmaktadır.

44. Tarımda, Tahmin ve Erken Uyarı Sistemi ile çiftçilerin cep telefonlarına uyarı mesajı gönderiliyor. Ziraî don tehlikesinin yanı sıra hava durumuna göre olası hastalık ve zararlıların meyve ağaçlarına vereceği zarar 3-7 gün önceden tespit ediliyor. Modern çiftliklerde hayvanlar cep telefonundan takip ediliyor. Seraların sıcaklık seviyesi tek tuşla ayarlanabiliyor.

Aşağıdakilerden hangisi yukarıda yer alan paragrafın başlığı olabilir?

- A) Gelişen teknolojinin tarım ve hayvancılığa etkisi
- B) Gelişen teknolojinin sanayiye etkisi
- C) Gelişen teknolojinin turizme etkisi
- D) Gelişen teknolojinin sağlığa etkisi

45.

- I. Danışman öğretmenlerden,
- II. Rehberlik uzmanlarından,
- III. Mesleki rehberlik ve danışmanlık merkezleri,

Kişiler meslek seçimine karar verirken hangilerinden yardım alabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

46. Ülkemizde tarım alanlarını geliştirmek ve çiftçiye destek olmak amacıyla bazı kuruluşlar açılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu kuruluşlardan biri değildir?

- A) Ziraat Bankası
- B) İşleri Bakanlığı
- C) Tarım Kredi Kooperatifleri
- D) Toprak Mahsulleri Ofisi

47. Osmanlı Devleti'nde vakıflar sosyal hayatta çok önemli bir yer tutmuştur. Toplumda zengin fakir herkes vakıf kurarak veya bir vâkıfa destek olarak ihtiyaç sahiplerine yardım etmişlerdir. Osmanlı Devleti döneminde kurulan bazı vakıflar şunlardır:

- Yetim Öğrencileri Giydiren Vakıf
- Hastalara İlaç Yapan Vakıf
- Yaz Günlerinde Su Dağıtan Vakıf
- Şehir Estetiğini Koruyan Vakıf
- Sokak Hayvanlarına Ekmek Veren Vakıf
- Yavru Kedileri Koruyan Vakıf

Yukarıda yer alan bilgiye göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Sağlık için vakıflar kurulmuştur.
- B) Mimariye önem verilmiştir.
- C) Yetim çocuklar unutulmamıştır.
- D) Sadece insanlara yönelik vakıflar kurulmuştur.

48. Büyük Selçuklularda ikta sistemi ile bir yandan ordunun ihtiyaçları devlete yük olmadan temin ediliyor öte taraftan da ikta sahiplerinin gelirlerini artırma çalışmalarının bir sonucu olarak memleket imar ediliyor bu arada üretim de artırılıyordu.

Yukarıda verilen bilgilere göre ikta sisteminin hangi alandaki faydasından söz edilemez?

- A) Ekonomi
- B) Ordu
- C) Eğitim
- D) Bayındırlık

49. Ülkemiz için oldukça önemli bir yere sahip olan tarım sektöründe vatandaşların ihtiyaçlarını karşılamak üretimi ve geliri artırmak için faaliyet gösteren birçok kurum ve kuruluş vardır.

Aşağıdakilerden hangisi ülkemizde tarım ile ilgili hizmet veren kurum veya kuruluşlardan biri değildir?

- A) Kızılay
- B) Tarım ve Orman Bakanlığı
- C) Ziraat Bankası
- D) Toprak Mahsulleri Ofisi

50. Günümüzde traktörler ve biçerdöverler başta olmak üzere diğer gelişmiş araçlarla büyük tarım alanları kas gücüne gerek duyulmaksızın ekip biçiliyor, sulanıyor ve tarım alanlarından ürün toplanıyor.

Yukarıda verilen bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi vurgulanmak istenmiştir?

- A) Sosyal hayatta vakıflar
- B) Üretim teknolojisindeki gelişmeler
- C) Hayvancılık faaliyetlerinin değişimi
- D) Ticaret faaliyetlerinin büyümesi

51. Bir yardımlaşma ve dayanışma aracı olan sadaka taşlarının Osmanlı devletinin sosyal hayatında önemli bir yeri vardı. Sadaka taşları ince düşünülmüş bir yardım vasıtası idi ve o taşa uzatılan bir elin oraya yardım koymak için mi yoksa yardım almak için mi girdiğini bilemezsiniz.

Osmanlı Devleti döneminde önemli bir uygulama olan sadaka taşı uygulaması aşağıdakilerden hangisini arttırmaya yöneliktir?

- A) Toplumsal Dayanışma
- B) Ordu İhtiyaçları
- C) Kültürel Etkileşim
- D) Üretim faaliyetleri

52. Ahi teşkilatı üyelerinin meslek etiği kazanmasına çok önem verirdi. Ahiler her biri bir meslek dalında yamak, çırak, kalfa, usta, pir hiyerarşisi içinde çalışırlar çalışırken de eğitim alırlardı. Eğitimini başarıyla tamamlayanlar yapılan törenlerle bir üst sınıfa çıkardı.

Yukarıda verilen bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Meslek seçiminde özgürlük yoktur.
- B) Kalfalık ustalıktan daha sonra gelir.
- C) Meslek eğitiminde belirli aşamalardan geçilir.
- D) Eğitimini tamamlayamayanlar cezalandırılır.

53. Artık tarlada yetiştirilen bir ürün pazara gitmeden fabrikada dokunan bir kazak mağazaya gönderilmeden biz tüketicilere ulaştırılabiliyor. Böylece pazara markete ya da mağazaya gitmeden alışveriş yapabilmek mümkün oluyor.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdakilerden hangisi ile ilişkilendirilebilir?

- A) Yeni Meslekler
- B) Dijital Dünya
- C) Toprağın Önemi
- D) Yardımlaşma ve Dayanışma

54. Dünyadaki gelişmelere bağlı olarak her geçen gün yeni meslekler ortaya çıkmakta aynı zamanda bazı mesleklerde yok olmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi yok olmaya yüz tutmuş mesleklerden biri olarak gösterilebilir?

- A) Biyoteknolog
- B) Robot teknisyenliği
- C) Yorgancılık
- D) İklim Mühendisliği

55. Ahilik teşkilatı esnafların kendi aralarında örgütlenmesidir. Bu teşkilatta,

- Malı zarara uğrayana destek olunur,
- Ürünlerin kalitesi kontrol edilir, satış fiyatı belirlenir,
- Usta-çırak ilişkisine dayanarak mesleki ve ahlaki eğitim verilir.

Yukarıda yer alan bilgiye göre Ahilk teşkilatının,

- I. dayanışma
- II. denetim
- III. eğitim

alanlarından hangilerinde faaliyet gösterdiği söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

56. Vakıf herhangi bir kişinin mülklerinin veya gelirlerinin bir kısmının kamu yararı için süresiz olarak kullanılmasıdır.

Genel özellikleri düşünüldüğünde vakıfların,

- I. eğitim
- II. sosyal
- III. sağlık

alanlardan hangilerinde faaliyet gösterdikleri söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

57. Ülkemizdeki sanayi kuruluşlarının birçoğunun ham maddesi tarım ürünlerinden oluşur.

Buna göre, aşağıdaki sanayi kuruluşlarının hangisinin ham maddesini tarım ürünleri oluşturur?

- A) Makine B) Petrol C) Dokuma D) Demir

58. Günümüzde otomobiller bir hayli özelleştirilebilir alanlara dönüştüler. Otomobil bayilerinde seçtiğiniz otomobillerin birçok detayını gönlünüzce değiştirebiliyorsunuz. Birçok ürünün üretiminde olduğu gibi otomobillerin üretiminde de 3D yazıcıların gelecek yaşamda daha yaygın bir şekilde kullanılacağı ortadadır.

Yukarıdaki gazete haberinde üretimde hangisinin kullanımından bahsedilmektedir?

- A) Ulaşımın
B) Dijital teknolojinin
C) Reklamın
D) Medyanın

59. Türkiye'de 1935'ler den 2000'lere doğru gidildikçe tarım sektöründe çalışanların oranında azalma görülmüştür.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Artık tarım yapılmadığının
B) Tarım ürünlerinin alıcı bulamadığının
C) Tarımda makineleşmenin arttığının
D) Toprakların verimsizleştiğinin

60. Hakan Öğretmen alışveriş yapmayı seven birisidir. Alışverişlerini genellikle internet üzerinden yapmaktadır. Beğendiği montu aldıktan sonra elektrik faturasını da internet üzerinden yatırmıştır. Daha sonra öğrencileriyle canlı ders yapmıştır. Birkaç gün sonra sipariş ettiği mont dron ile gelince çok sevinmiştir.

Yukarıdaki paragrafa bakılarak hangisi söylenemez?

- A) Dijital teknoloji oldukça gelişmiştir.
B) İnternet alışverişi dolandırılmaya sebep olabileceği için yapılmamalıdır.
C) Hakan Öğretmen teknolojiyi etkin bir şekilde kullanmaktadır.
D) Teknoloji sayesinde birçok iş evden rahatlıkla yapılabilir.

61. Ali üniversite sınavına hazırlanan bir gençtir. Komşuları Ali'lere akşam yemeği için geldiklerinde Ali'ye ne olmak istediğini sormuşlardır. Annesi, benim oğlum doktor olacak; babası, hayır benim oğlum mühendis olacak demiştir. Ali mutlu olmam için sevdiğim bir mesleği yapmalıyım, ben öğretmen olmak istiyorum demiştir.

Yukarıdaki parçaya göre aşağıdakilerden hangisi çıkarılır?

- A) Ali komşularından yardım istemektedir.
- B) Ali acele karar vermek istemektedir.
- C) Ailesi Ali'nin ilgi ve isteklerini dikkate almaktadır.
- D) Ali geleceğiyle ilgili kararları kendisi almak istemektedir.

62. Büyük Selçuklularda toprak, geneli itibarıyla devlete aitti yani mirî arazi idi. Şu veya bu hizmet dolayısıyla asker veya sivil bir kişiye belirli bir toprak parçası verildiyse bu toprağı işleyenler vergilerini ona verirlerdi. Buna ikta sistemi denirdi. İkta sistemiyle, bir yandan kalabalık orduların ihtiyaçları devlete yük olmadan temin ediliyor, öte taraftan da ikta sahibinin gelirini artırma çalışmalarının bir sonucu olarak memleket imar ediliyor, bu arada üretim de artıyordu. İkta sahipleri belirli sayılarda asker beslemek, ayrıca bölgenin imarına katkıda bulunmak durumundaydı. Belirlenen esaslara uymayanların iktaları ellerinden alınırdı. Bu usul, devletin askerî olduğu kadar, idari ve hukuki en sağlam temellerinden birini oluştuyordu.

Verilen bilgilerden hareketle ikte sistemi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Toprak büyük oranda devlete aittir.
- B) Devlete asker yetiştirilmiştir.
- C) Devletin hazine gelirlerinde düşüş olmuştur.
- D) Kurallara uymayanların toprağı geri alınmıştır.

63. Her esnaf grubunun kendi arasında oluşturduğu "Lonca" denilen bir teşkilat vardı. Her esnaf topluluğı, mesleki konularda tabi bulunacağı özel kuralları kendisi kararlaştırır ve bunu devlete onaylatırlardı. Bu kurallarda ustalık, kalfalık gibi mesleki unvanların nasıl kazanılacağı, çıraklık ve kalfalık süreleri, çalışma saatleri, üretilecek malın cinsi ve kalitesi, ham maddenin temini ve dağıtımı, dükkânların yeri ve sayısı gibi konular yer alırdı. Kurallara uymayan esnafı üyesi olduğu teşkilat veya kadı cezalandırırdı. Esnaf teşkilatı belirlenen fiyatlara uymamak, eksik, kusurlu ve kalitesiz mal üretmek gibi suçları işleyen üyelerine uyarma, nasihat etme, devam etmesi hâlinde esnafıktan çıkarma, dükkân kapatma, hapse atma, kürek cezası gibi cezalar teklif ederdi.

Yukarıdaki parçaya göre Lonca teşkilatı ile ilgili hangi bilgiye ulaşılabilir?

- A) Esnaf tarafından oluşturulmuştur.
- B) Dükkân kapatma cezası verebilmektedir.
- C) Çalışma saatlerini belirlemiştir.
- D) Büyük Selçuklu Devleti döneminde kurulmuştur.

CEVAP ANAHTARI

1. I. Tarım ve Orman Bakanlığı
II. Ziraat Bankası
III. Toprak Mahsulleri Ofisi
IV. Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
V. Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri	8. B	27. C	46. B
2. I-D, II-Y, III-D, IV-D, V-D, VI-Y, VII-D,
VIII-D, IX-Y, X-Y	9. B	28. A	47. D
3. I-C, II-A, III-D, IV-B	10. A	29. A	48. C
4. I. Çıkış	11. C	30. D	49. A
5. I-tımar, II-aşar, III-İngiltere, IV-sendika-
lar, V-vakfiye, VI-Orhan Bey, VII-aşevi,
VIII-Ahilik, IX. enderun, X-külliye	12. D	31. B	50. B
6. I-B, II-E, III-C, IV-D, V-A	13. A	32. C	51. A
7. I, II, VI	14. C	33. B	52. C
	15. B	34. A	53. B
	16. D	35. B	54. C
	17. A	36. C	55. D
	18. D	37. B	56. D
	19. A	38. A	57. C
	20. C	39. D	58. B
	21. D	40. C	59. C
	22. B	41. D	60. B
	23. D	42. C	61. D
	24. A	43. C	62. C
	25. A	44. A	63. D
	26. B	45. D	

7.SINIF 5. ÜNİTE ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

SOSYAL BİLGİLER

Bu kitapçık KIRŞEHİR Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

ÇOKTAN SEÇMELİ SORULAR

1. Osmanlı Devleti'nde tımar arazileri belli bir süreliğine verilirdi. Bu topraklar, nedensiz olarak üç yıl üst üste boş bırakılamazdı. Eklilmeyen topraklar kişilerden geri alınırdı.

Bu uygulamayla Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki-lerden hangisi amaçlanmıştır?

- A) Merkezi otoriteyi güçlendirmek
- B) Toprağın devlete ait olduğunu kanıtlamak
- C) Ülke topraklarını bayındır hâle getirmek
- D) Üretimde sürekliliği sağlamak

2. Üreticilerin tarım ürünleri piyasasındaki çalkantılardan etkilenmemesi için devlet tarafından destekleme alımları yapılır. Böylelikle devlet, ürün piyasasındaki fiyatları düzenleyerek üreticilerin zarar görmesini engellemiş olur.

Buna göre ülkemizde destekleme alımları hangi kurum aracılığıyla yapılır?

- A) Ziraat Bankası
- B) Toprak Mahsulleri Ofisi
- C) Devlet Su İşleri
- D) GAP

3. Bankacılık, otomotiv, telekomünikasyon gibi pek çok sektörde kullanılan bilgisayar sistemlerinin yazılım kodlarını hazırlayan ve uygulamasını yapan kişidir.

Buna göre yukarıda açıklaması verilen meslek hangisidir?

- A) Elektrik Mühendisliği
- B) Uzay Mühendisliği
- C) Yazılım Mühendisi
- D) Sosyal Medya Uzmanı

4. I. Tekerleğin icadı
II. Sabanın icadı
III. Hayvanların evcilleştirilmesi

Yukarıda verilen durumlardan hangileri insanların topraktan ürün elde etmelerini kolaylaştırmıştır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

5. Aşağıdaki uygulamalardan hangisi bir ülkede tarımsal verimi artırmak için kullanılamaz?

- A) Tohum ıslahı yapılması
- B) Kaliteli gübre kullanılması
- C) Çiftçi sayısının artırılması
- D) Sulama imkânlarının geliştirilmesi

6. * Çiftçiye, tohum, ilaç, akaryakıt sağlamada yardımcı olur.

* Tarım ürünlerinin alım satımını yapar.

* Çiftçiye düşük faizli, uzun vadeli krediler verir.

Çiftçiye bu destek faaliyetlerin yapılmasının temel amacı nedir?

- A) Tarımı geliştirmek
- B) Ticareti canlandırmak
- C) İhracatı azaltmak
- D) İthalatı artırmak

7. • Üretim arttı.
• Uluslararası ticaret hızlandı.
• Sanayi İnkılabı ile köyden kente göçler arttı.
• Şehirlerin nüfusu hızla arttı.
• Çevre kirliliği sorunları ortaya çıkmaya başladı.

Yukarıda Sanayi İnkılabı'nın;

I. Siyasi

II. Sosyal

III. Ekonomik

alanlardan hangileriyle ilgili sonuçlarına yer verilmiştir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

8. Devletin ya da gönüllü kişilerin mallarının bir bölümünü tüm canlıların ihtiyaçlarının karşılanması için verildiği mülk ya da parayı ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

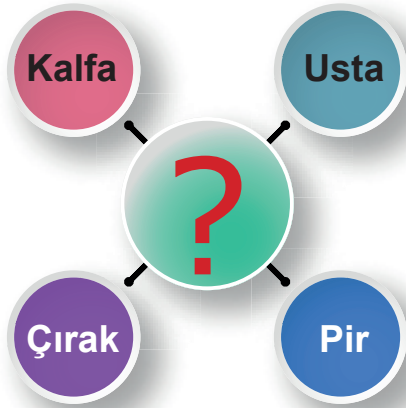
- A) Vakıf
- B) Medrese
- C) İmarethane
- D) Enderun

9. I. İmarethane
II. Şifahane
III. Medrese

Yukarıdaki vakıfların faaliyet alanları aşağıdakiler ile eşleştirilirse hangisi dışarıda kalır?

- A) Beslenme B) İbadet
C) Sağlık D) Eğitim

10.

Bu şemada soru işareti (?) ile gösterilen yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Ahilik B) Medrese
C) Enderun D) Vakıf

11. Nihale Hanım öğrencisi Aslan'ın ailesine meslek seçiminde dikkat edilmesi gerekenler hakkında bilgi vermektedir.

Nihale Hanım aşağıdakilerden hangisini söylerse yanlış bilgi vermiş olur?

- A) Yetenekleri yansıtılmalı
B) Kişilik özelliklerine uygun olmalı
C) İlgi alanlarına uygun olmalı
D) Arkadaşlarının tercihlerini dikkate almalı

12. Aşağıdakilerden hangisi e-ticaretin yararlarından değildir?

- A) İhtiyaçlarına uygun ürünü bulmak kolaydır.
B) İndirim ve kampanyaya ulaşmak zordur.
C) Daha fazla ürün çeşidi görerek seçme imkânı vardır.
D) Evden çıkmadan hızlı bir şekilde alışveriş yapmayı sağlar.

13. Semra yenilikçi bir bakış açısına sahip ve sosyal ilişkileride gelişmiştir. Bunların yanında sosyal ağları'da etkin kullanabilmektedir.

Verilen özelliklere bakılarak Semra'nın aşağıdaki mesleklerden hangisini seçmesi uygun olur?

- A) Sosyal Medya Uzmanlığı
B) Ziraat Mühendisliği
C) Beslenme Uzmanlığı
D) Tıp Mühendisliği

14. Hititlerde toprak devlet malı idi. Kral bu toprakları üretim yapmaları için komutan ve valilere verirdi. Valiler ve komutanlar işledikleri bu topraklar karşılığında devlete asker yetiştirirdi.

Hititlerde görülen bu sistem Osmanlı Devleti'nde hangi sistemle benzerlik göstermektedir?

- A) Tımar sistemi B) Devşirme sistemi
C) Ahilik sistemi D) Tehcir sistemi

15. Toprak, birçok ürünün ham maddesi olarak kullanılmaktadır.

Aşağıda verilen ürünlerden hangisinin ham maddesi toprak değildir?

- A) Seramik B) Cam
C) Demir D) Tuğla

16. Bireylerin meslek seçerken birtakım unsurlara dikkat etmesi gerekir.

Aşağıdakilerden hangisi bu unsurlardan biri değildir?

- A) İlgili olduğu alanlar ile uyumlu olmalı
B) Ailenin görüşleri ön planda olmalı
C) Kişinin yeteneklerini ortaya çıkarmalı
D) Yapacağı iş kişiyi mutlu etmeli

17.

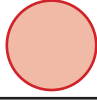
MİRÎ ARAZİ

1

Halkın istediği gibi kullandığı ve miras bırakabildiği topraklardır.

MÜLK ARAZİ

2

Gelirleri cami, medrese ,imarethane gibi topluma hizmet veren kuruluşların ihtiyaçları için ayrılmış topraklardır

VAKIF ARAZİ

3

Mülkiyeti devlete ait olan topraklardır.

Yukarıdaki tabloda Osmanlı Devleti'nde toprağın bölümleri ve açıklamaları karışık olarak verilmiştir.

Buna göre 1, 2 ve 3 numaralı açıklamalar ile toprağın bölümlerini gösteren şekiller hangi seçenekte doğru eşleştirilmiştir?

A) 1 - 2 - 3
 - -

B) 1 - 2 - 3
 - -

C) 1 - 2 - 3
 - -

D) 1 - 2 - 3
 - -

18. Sanayi İnkılabı ile :

- Küçük atölye ve tezgahların yerini kömür, su ve petrol gücüyle çalışan büyük fabrikalar aldı.
- Kurulan fabrikalarla yeni iş alanları ve işçi sınıfı ortaya çıktı.
- Kol gücünden makine gücüne geçildi.
- Ham madde ve pazar arayışı sömürgeciliği ve sömürge yarısını başlattı.
- Bu makineleşmeye bağlı ucuz ve seri üretim Osmanlı Devleti'ndeki küçük işletmelerin rekabet gücünü azalttı.

Buna göre Sanayi İnkılabı sonrasında aşağıdaki durumlardan hangisinin gerçekleşmesi beklenmez?

- A) Osmanlı Devleti'nde ekonominin olumsuz etkilenmesi
- B) Sömürge devletlerinin ortaya çıkması
- C) Osmanlı Devleti'nde milliyetçilik isyanlarının başlaması
- D) İşçi sınıfını korumak amacıyla sendikacılık faaliyetlerinin başlaması

19. Marco Polo'nun İpek Yolu'nun geçtiği Tebriz şehri ile ilgili gözlemleri şu şekildedir:

"Tebriz İpek Yolu'nun geçtiği önemli şehirlerden biriydi. Tebriz'de yerliler ticaret ve el sanatlarıyla uğraşırlar. Dokudukları ipekli kumaşlar yüksek fiyata alıcı bulur. Hindistan, Bağdat, Musul ve Avrupa'nın çeşitli yörelerinden gelen tüccarlar mal satmak amacıyla buraya uğrarlar. Burada değerli taşlar ve inciler de vardır..."

Buna göre Tebriz şehri ile ilgili hangisine ulaşamaz?

- A) Tebriz'de ticaret faaliyetleri önemlidir.
- B) Farklı ülkelerden ticaret yapmak için Tebriz'e gelinmektedir.
- C) Tebriz, İpek Yolu'nun başlangıç noktasıdır.
- D) İpek Yolu üzerinde ipeğin dışında değerli eşyaların da ticareti yapılmaktadır.

20. Osmanlı Devleti zamanında bir meslek örgütü olan Ahiliğin etkisi azalınca devlet kontrolünde Lonca Teşkilatı kurulmuştur. Lonca Teşkilatı zaman içerisinde güçlenerek etkin bir rol almaya başlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Lonca Teşkilatı'nın görevleri arasında yer almaz?

- A) Üyeler arasında çıkan anlaşmazlıklara çözüm üretmek
- B) Ürün kalitesini ve fiyatını belirlemek
- C) Yönetim faaliyetlerini denetlemek
- D) Üyelerin ticari faaliyetlerini denetlemek ve düzenlemek

21.

Devletimizin kuruluşundan itibaren bilimsel faaliyete, bilgiye büyük önem verilmiştir. Dedem Orhan, İznik'e ilk medreseyi açtı. Başına müderris olarak Davud-i Kayseri'yi atadı. Atalarım gibi ilmî faaliyetlere destek oldum. Fen ve teknoloji alanındaki gelişmelere büyük önem verdim. İstanbul'un alınmasında önemli rol oynayan "şahi" toplarının dökülmesinde olduğu kadar onların çalışmasındaki matematiksel hesaplamalarla ilgili her ayrıntıyla yakından ilgilendim. "Sahn-ı Seman" adıyla medreseler inşa ettirdim. Değişik memleketlerden Ali Kuşçu gibi birçok âlimi bu çatı altında topladım.

Fatih Sultan Mehmet

Yanda Osmanlı Devleti'nin eğitim kurumlarından olan medreselerle ilgili Fatih Sultan Mehmet'in bazı ifadelerine yer verilmiştir.

Bu bilgilerden yola çıkarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı Devleti bilimsel alandaki çalışmaları desteklemiştir.
- B) Davud-i Kayseri Osmanlı medreselerinde görev yapan ilk müderristir.
- C) Fatih Sultan Mehmet farklı ülkelerdeki bilim insanlarını ülkesinde kabul etmiştir.
- D) Osmanlı medreselerinde sadece dinî ilimler alanında çalışmalar yapılmıştır.

22. Meslek, bir kişinin geçimini sağlamak için yaptığı sürekli iştir. Mesleklerin birbirlerine üstünlüğü yoktur. Çünkü insanların farklı meslek alanlarında çalışan kişilere ihtiyacı vardır. Meslek seçimi bireylerin yaşamı üzerinde etkilidir.

Meslek seçiminde;

- I. Seçilen mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri bilinmelidir.
- II. Seçilen meslek kişinin yeteneğine uygun olmalıdır.
- III. Meslek seçilirken ailenin isteklerine daha çok bağlı kalınmalıdır.
- IV. Meslek, toplumun ihtiyacını karşılayıcı olmalıdır.

yargılarından hangileri meslek seçiminde göz önünde bulundurulmalıdır?

- A) I ve IV
- B) II ve III
- C) I, II ve III
- D) I, II ve IV

23.

Çocuklar e-ticaretin üretici ve tüketicilere sağladığı birçok fayda vardır. Sizlerden e-ticaretin tüketicilere sağladığı faydalardan birer tane söylemenizi istiyorum.

Öğretmenin sorduğu soruya aşağıdaki öğrencilerden hangisi yanlış bilgi vermiştir?

A) Evden çıkmadan alışveriş imkânı sağlar.

B) En uygun ürünü bulma ihtimalini artırır.

C) Yüz yüze alışveriş olanağı sağlar

D) Fiyat karşılaştırılmasına imkân sağlar.

24. Osmanlı Devleti'ndeki tımar sistemi sayesinde

I-	İkta olarak verilen yerlerin güvenliği sağlandı.	
II-	Üretimde süreklilik sağlandı.	
III-	Yeniçeri askerleri bu sayede yetişti.	
IV-	Devlet hazinesinin maaş yükü arttı.	

Yandaki tabloda doğru bilgilerin bulunduğu kutulara ✓, yanlış bilgilerin bulunduğu kutulara ✗ işareti konulduğunda aşağıdaki seçeneklerden hangisi doğru sıralamayı verir?

	I	II	III	IV
A)	✗	✗	✓	✗
B)	✓	✓	✓	✓
C)	✓	✗	✓	✗
D)	✓	✓	✗	✗

25. Cumhuriyet'in kurucusu Mustafa Kemal Atatürk vakıflara önem vermiş, yaptığı bir konuşmada şunları söylemiştir:

"Vakıfların varoluş esprisi göz önüne alınınca bunun dinî müesseseler ile beraber hizmet ve sosyal dayanışmayı hedeflediği ortaya çıkar. Vakıfların imarethaneler, bimarhâneler, hastaneler, kütüphaneler, kervansaraylar, hamamlar, çeşmeler, mektepler, medreseler ve diğer irfan müesseselerini kapsamış olması, vakıflara ait konuların çözümünde uyulması zorunlu olan esasları göstermektedir."

Buna göre vakıflarla ilgili hangi sonuca ulaşılabilir?

- A) İhtiyaçları sadece halk tarafından karşılanmaktadır.
- B) Yardımlaşma ve dayanışma esastır.
- C) Sadece dinî amaçlarla kurulmuştur.
- D) Ticari faaliyetlerde bulunan kurumlardır.

26.

Bilgisayar sistemlerinin yazılım kodlarını hazırlayan ve bu sistemlerin uygulamasını yapar.

Teknolojik karışıklıkları anlamlı bilgilere çevirme işini yapar.

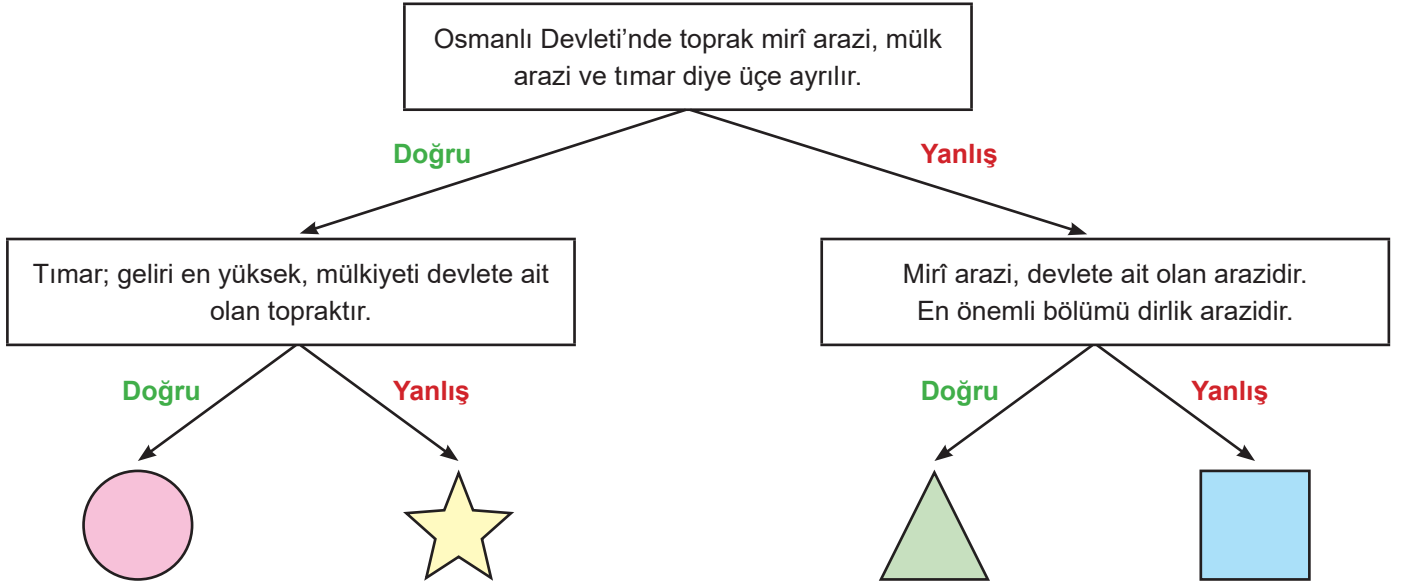
İnsan vücuduna ait uzuvların yapay olarak yetiştirilmesi ve geliştirilmesi işini yapar.

Obezite ve beslenmeye bağlı hastalıkların çözümü için çalışır.

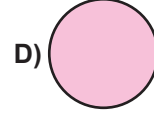
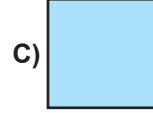
Yukarıda tanımlanan mesleklerden hangisi aşağıda yer almamaktadır?

- A) Biyomedikal mühendisi
- B) Veri analisti
- C) Diyetisyen
- D) Nanoteknoloji mühendisi

27.

Yukarıdaki tabloda verilen bilgilere göre hangi simgeye ulaşılır?

28.

Toprak Dede olarak bilinen Hayrettin Karaca'nın kurucusu olduğu sivil toplum kuruluşu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) ÇEVKO
- B) AKUT
- C) TEMA
- D) GREENPEACE

29. Ahilik Teşkilatı'nın müşteri haklarını korumak gibi bazı önemli görevleri vardı.

Günümüzde Ahilik Teşkilatı'nın yukarıda belirtilen görevini hangi kurum yapmaktadır?

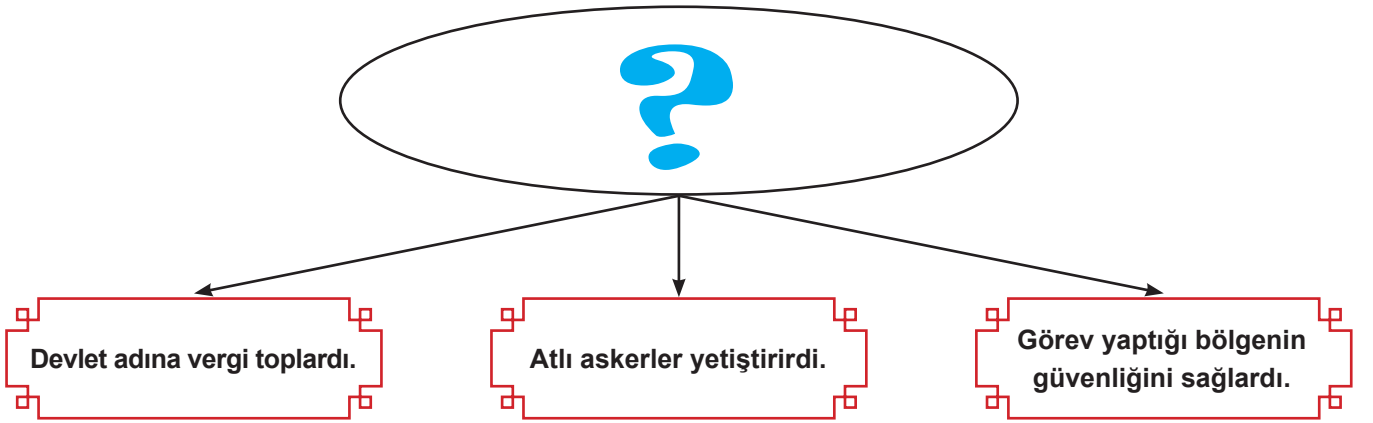
- A) Barolar Birliği
- B) Tüketici Hakları Derneği
- C) Ticaret Odası
- D) İdari Mahkemeler

30. Dünyadaki gelişmelere bağlı olarak günümüzde bazı yeni meslekler ortaya çıkarken bazı mesleklerde önemini kaybetmektedir.

Hangi seçenekte verilen mesleklerden tümü günümüzde ortaya çıkan mesleklere örnek olarak gösterilebilir?

- A) Yazılım Mühendisi, Avukatlık, Teknoloji Mühendisliği
- B) Fizyoterapist, Bakırcılık, Hemşirelik
- C) Elektrik Mühendisliği, Ziraat Mühendisliği, İtfaiyeci
- D) Genetik Mühendisliği, Teknoloji Mühendisliği, Biyomedikal Mühendisliği

31.

Yukarıdaki şemada soru işareti ile gösterilen alana aşağıdaki seçeneklerden hangisi getirilmelidir?

- A) İktâ sisteminin faydaları
- B) Feodal sistemin özellikleri
- C) Tımar sahibinin görevleri
- D) Derebeylerin görevleri

32. Osmanlı Devleti'nde eğitim kurumlarından biri olan medreselerde;

- Dini konuların dışında matematik, fen, tıp, astronomi gibi pozitif bilimler de okutulurdu.
- Eğitim-öğretim giderleri vakıflar aracılığıyla sağlanırdı.
- Medreselere kabul edilecek öğrenciler sınavlarla belirlenirdi.

Bu bilgiler doğrultusunda medreselerle ilgili hangi sonuca ulaşamaz?

- A) Medreselerde çok yönlü eğitim yapıldığı
- B) Öğrencilerin başarıları baz alınıp buna göre seçme yapıldığı
- C) Bilim faaliyetlerine önem verildiği
- D) Devlet yöneticilerinin bu okuldan geldiği

33. • , Batı Anadolu'da yer alan Sardes'ten başlayarak İran'ın Susa şehrine kadar uzanan tarihi yoldur.
• , Hindistan'dan başlayarak Irak üzerinden Suriye Limanı'na ulaşan tarihi yoldur.
• , sahip olduğu Jeopolitik konumu nedeniyle tarih boyunca önemli olmuştur. Orta Doğu ile Afrika Kıtası'nın çevrelediği bir deniz olup dünyanın en büyük denizcilik koridorudur.

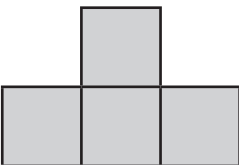
Yukarıda boş bırakılan yerlere sırasıyla hangileri getirilirse doğru olur?

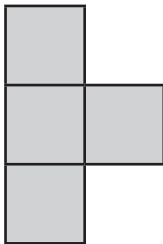
- A) Çanakkale Boğazı – İpek Yolu – Kral Yolu
B) Akdeniz – İpek Yolu – Kral Yolu
C) Kral Yolu – İpek Yolu – Kızıldeniz
D) Kral Yolu – Baharat Yolu - Akdeniz

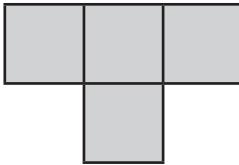
34.

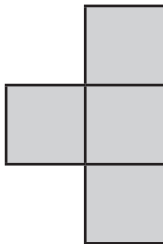
	İnsan gücünün yerini makine gücü aldı.	
Üretilen malların fiyatları arttı.	Sanayi İnkılabı'nın sonuçları	Üretim arttı ve ticaret gelişti.
	Fabrikalar kuruldu.	

Yukarıda Sanayi İnkılabı'nın sonuçları ile ilgili verilen tablodaki yanlış bilgiler çıkarıldığında ortaya çıkan tablo hangi seçenekte doğru verilmiştir?

A)

B)

C)

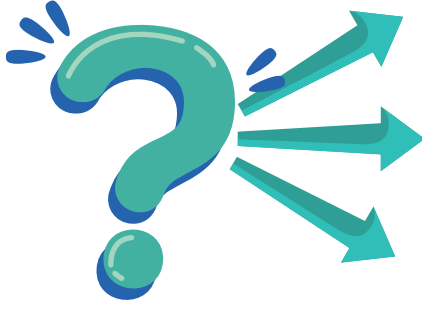
D)

35. Tımar, devlet görevlilerine hizmet karşılığı verilen topraklardır. Maaş karşılığı tımarlı sipahilere verilen bu toprak işleniyor ve devlet için asker yetiştiriliyordu. Bu yetiştirilen askerler savaş zamanı orduya katılıyordu.

Bu verilen bilgilerden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Devlet bütçesinden para harcamadan bazı memur maaşları karşılanmıştır.
B) Devlet, masraf yapmadan bir orduya sahip olmuştur.
C) Üretimde süreklilik sağlanmıştır.
D) Devletin hazine gelirlerinde düşüş olmuştur.

36.

- Toprağın asıl sahibi devlettir.
- Maaş karşılığı verilen topraktır.
- Devlet için asker yetiştirilmiştir.

Şemada gösterilen özellikler aşağıda verilenlerden hangisine aittir?

A) Medrese

B) Lonca

C) Vakıf

D) Tımar sistemi

Ben Osmanlı ordusunda görevli bir askerim. Devletten maaş almıyorum. Toprağı eken çiftçilerden gelen gelire ihtiyaçlarımızı karşılıyorum. Savaş zamanı orduya katılır, savaş olmadığında bulunduğum köyün güvenliğini sağlarım.

37. Buna göre sözü geçen asker aşağıdaki sınıflardan hangisine mensuptur?

A) Yeniçeriler

B) Tımarlı sipahiler

C) Akıncılar

D) Acemi oğlanlar

38. Aşağıdaki tabloda Osmanlı İmparatorluğu'na ait tımar sisteminin bölümleri, gelirleri kimlere verildiği gösterilmektedir.

Toprağın Bölümü	Toprağın geliri	Toprağın bırakıldığı Kişiler
Has	100 bin akçe ve daha fazla	Padişah, şehzade, vezir, yüksek yütbeliler
Zeamet	20 bin akçe-100 bin akçe	Orta dereceli memur, subaşı, defterdar
Tımar	3000-20000 akçe	Sipahi, imam, saray hizmetlileri

Verilen tabloya göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) En yüksek rütbeliler ile en yüksek gelirler doğru orantılıdır.
- B) Devletin tüm toprakları devlet görevlilerine dağıtılmıştır.
- C) Tımar sistemi Avrupa'ya örnek olmuştur.
- D) Has sahipleri en geniş topraklara sahiptir.

39.

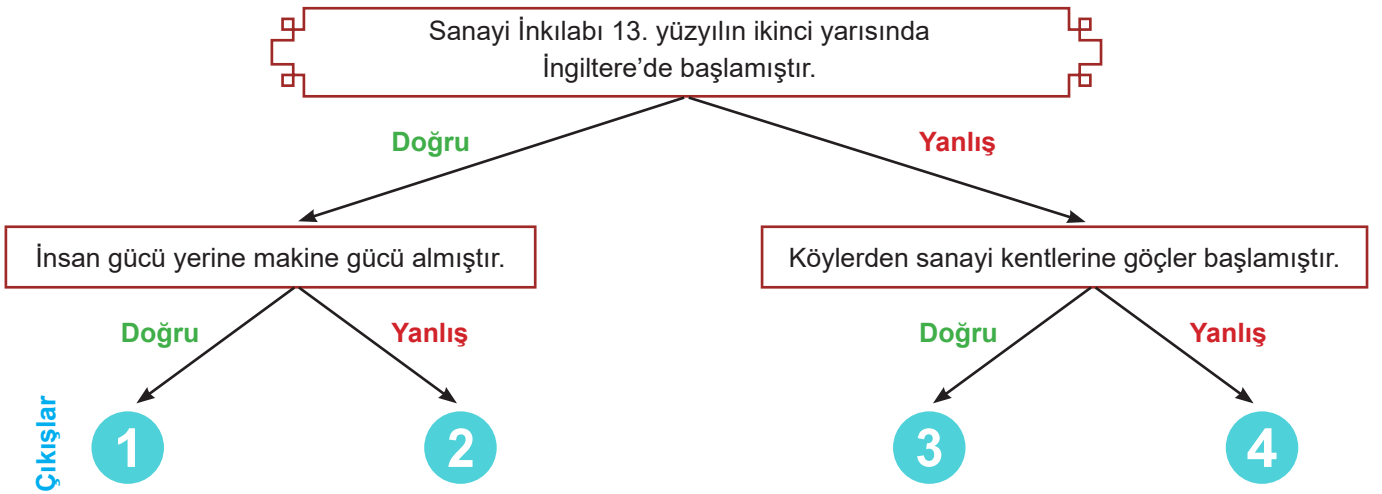

Yandaki şemada soru işareti (?) ile gösterilen yerlere vakıfların özellikleri ile ilgili kavramlar yazılacaktır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi yazılamaz?

- A) Yardımlaşma
- B) Beraberlik
- C) Ayrım Gözetmek
- D) Tarafsızlık

40.

Yukarıdaki bilgiler ilgili ok yönünden takip edilirse kaç numara çıkışa ulaşır?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

41. Aşağıda Ahilik ile ilgili bazı değerlendirmeler yapılmıştır.

I.	İnsanlara meslek ve zanaat öğretmek önemlidir.
II.	Dürüstlük, cömertlik, dayanışma önemlidir.
III.	Gayrimüslim esnaflar arasında dayanışma önemlidir.
IV.	Mezun olanlar müderris kadı olarak atanır.

Tabloda verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV

42.

Sosyal Bilgiler Öğretmeni Mehmet Bey, dersi anlatırken tah-taya yandaki diyagramı çizmiştir.

Buna göre diyagramda soru işareti ile gösterilen bölümü aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Günümüzde yapılan meslekler
- B) Meslek seçimlerde dikkat edilmesi gerekenler
- C) Mesleki iş bölümünün yararları
- D) Mesleklerin hayat biçimlerine etkileri

43.

Spor yapmayı, atlamayı, koşmayı çok seviyorum. Gelecekte de bu alanda çalışacağım bir meslek seçmeyi çok isterim.

Gökhan

Buna göre Gökhan aşağıdaki okullardan hangisini tercih etmelidir?

- A) Fen Lisesi
- B) Spor Lisesi
- C) Sosyal Bilimler
- D) Ticaret Lisesi

44.

Efendiler,

Geçen sene zarfında Evkaf Vekâleti; dînî ve hayrî yapıların tamir ve inşaatında oldukça mühim bir faaliyet göstermiştir. Yapılan tamirler, yurdun çeşitli yerlerinde olmak üzere toplam 126 cami ve mescit ile 31 medrese ve mektep, 22 su yolu ve çeşme, 175 akar ve 26 hamama ulaşmıştır.

Efendiler!

Geçen sene arz etmişim. Bu sene de tekrara mecburum ki vakıflar konusu mühimdir. Memleket ve milletin hakiki menfaati yönünden tetkik ve günün gereklerine uygun bir şekilde çözülmesi lâzımdır, çok gereklidir.

Mustafa Kemal Atatürk'ün 1 Mart 1922'de TBMM açılış nutkundan alınan sözünden hangisine ulaşamaz?

- A) Atatürk vakıflar sistemini desteklemiştir.
- B) Vakıflar çeşitli amaçlarla kurulmuştur.
- C) Vakıflara yalnızca devlet tarafından yardım yapılmıştır.
- D) Vakıflar, memleket ve millet menfaati için çok önemlidir.

45.

Sevgili Öğrencilerim,
Ahiliğin temelleri 13. yüzyılda Anadolu'da atılmıştır. İktisadi, sosyal ve kültürel alanda faaliyet gösteren Ahiliğin siyasal ve askeri yönleri de bulunmaktadır. Ahilik Teşkilatı Ahi Evran tarafından kurulmuştur. Kanaat sahibi olmak isteyenler önce çırak olarak işe başlar, ustasının yanında yetişir, kalfa olurdu. Kalfalık süresini tamamlayınca ustalığa geçen kişiye tören düzenlenirdi. Peştamal bağlanırdı. Ustalığa geçen kişilerin cömertlik, yardımseverlik, gibi kurallara uyma zorunluğu vardı.

Metin öğretmen anlattıklarına göre Ahilik Teşkilatı ile ilgili hangisi söylenemez?

- A) Mesleki eğitim için önemli yere sahiptir.
- B) Ahilik Teşkilatı'nda belli kurallar bulunmaktadır.
- C) Sadece ekonomik alanda faaliyet göstermiştir.
- D) Anadolu'ya yayılmış bir esnaf teşkilatıdır.

46.

Çocuklar Anadolu medeniyetlerinden Friglerde ekonomi tarıma dayalıdır. En büyük tanrıları toprak ve bereket tanrıçası Kibele'dir. Frig kralları tarımı korumak için ağır kanunlar koymuşlardır. Bu kanunlara göre öküz kesenin veya saban kıranın cezası ölümdür.

Ayşe Öğretmen

Ayşe öğretmenin anlatımına göre Frigler ile ilgili hangisi söylenemez?

- A) Ülke topraklarının bereketli olduğu
- B) Tarımın en önemli geçim kaynağı olduğu
- C) Frig kralının tek söz sahibi olduğu
- D) Su kaynaklarının yetersiz olduğu

47.

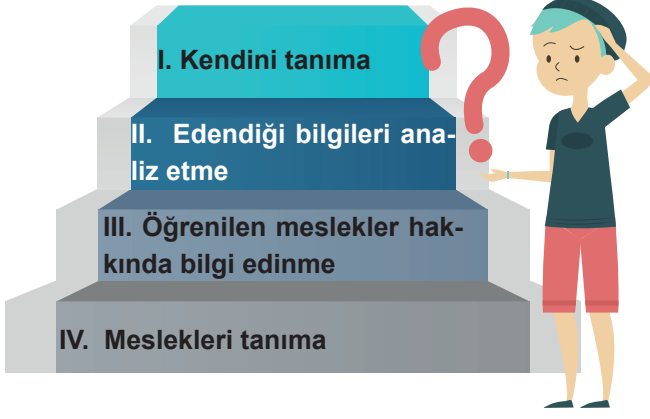
GAZETE HABERİ

Türk Kızılayı 276 kişilik uzman ekibi ve 67 aracıyla depremzedelerin arama ve kurtarma faaliyeti yürüten ekiplerin ihtiyaçlarını karşılıyor. Kızılay ekipleri tarafından mobil mutfaklarla yemek ihtiyacı karşılanırken soğğun etkisini kırmak için ikram araçlarıyla da sıcak çorba, çay ve çeşitli gıda malzemeleri dağıtılıyor.

Bu habere göre Türk Kızılayı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi hakkında bilgi edinilebilir?

- A) Teşkilat yapısı
- B) Tarihçesi
- C) Faaliyet alanı
- D) Kurulduğu yer

48.

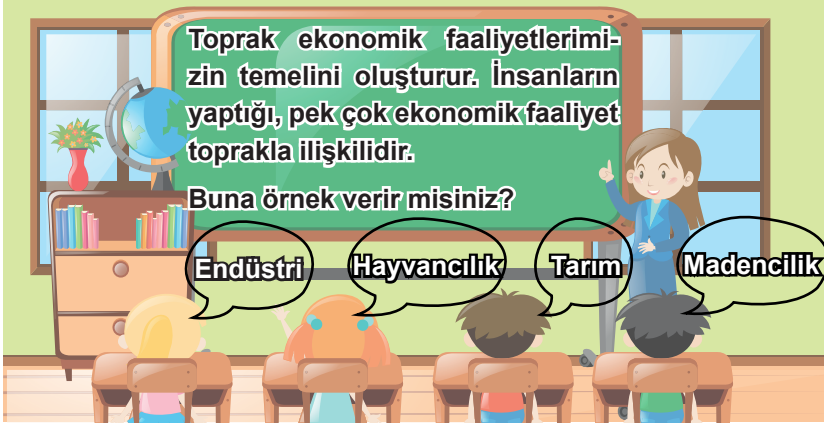
Ahmet yandaki basamakları sırasıyla çıkacaktır.

Sıralamasının doğru olabilmesi için numaraların nasıl olması gerekir?

- A) I - IV - III - II
C) II - III - IV - I

- B) IV - I - III - II
D) III - II - IV - I

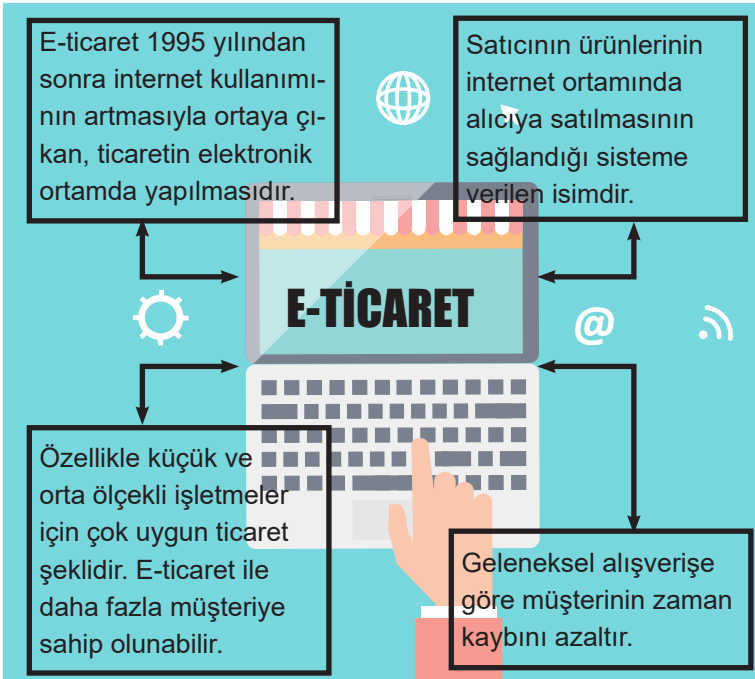
49.

Öğrencilerden kaç tanesi öğretmenin sorusuna doğru cevap vermiştir?

- A) 1
B) 2
C) 3
D) 4

50.

Yanda verilen bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) E-ticaretle zamandan tasarruf yapıldığına
B) Ticaretin internet ortamında geliştiğine
C) E-ticaretin 1995 yılından sonra artış gösterdiğine
D) Satıcının normal ticaretten daha fazla kâr ettiğine

51. Teknoloji hızla geliyor. Teknolojik gelişmeler sayesinde toprak daha hızlı havalanıyor, gübreleniyor ve sulanıyor. Akıllı sera sistemiyle her şey otomatik ayarlanabiliyor. Elektronik küpe sistemiyle modern çiftliklerde hayvancılıkta verimin artırılması hedefleniyor. Bu teknolojik uygulamalar hayatımıza büyük kolaylık sağlıyor.

Yukarıda verilen bilgilerden hareketle teknolojinin,

I. ticaret

II. tarım

III. hayvancılık

alanlarından hangilerinde etkili olduğu söylenilebilir?

A) I ve II

B) I ve III

C) II ve III

D) I, II ve III

52. Geçmişten günümüze tarımı desteklemek için pek çok çalışmalar yapılmıştır. Tarıma destek vermek için kurum ve kuruluşlar oluşturulmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi tarımı destekleyen kuruluşlardan biri değildir?

53.

	İLGİLİ OLDUĞU ALAN	SİVİL TOPLUM ÖRGÜTÜ
		Yeşilay
		Çekül
		Kızılay
		Tema

Yandaki tabloda sivil toplum örgütleri verilmiştir. Bu örgütlerin ilgili olduğu alanlar karşılıklarına yazılacaktır.

Sembollerle gösterilen yerlerin karşılıklarına aşağıdaki seçeneklerden hangisi yazılırsa doğru bir tablo oluşturulmuş olur?

A) Eğitim

B) Eğitim

C) Sağlık

D) Yardımlaşma

Sağlık

Çevre

Çevre

Sağlık

Çevre

Sağlık

Yardımlaşma

Çevre

Yardımlaşma

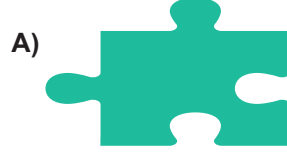
Yardımlaşma

Çevre

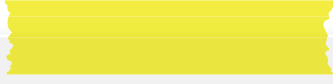
Eğitim

54. Aşağıda verilen yapboza günümüzdeki sivil toplum kuruluşlarından bazıları yazılmıştır.

Yapbozun hangi parçasını çıkarırsak geriye aynı alanda hizmet veren sivil toplum kuruluşları kalır?

55.

..... ?

- Friglerde ekili dikili araziye zarar verenlere ağır yaptırımlar uygulanırdı.
- Hititlerde krallar devlet yönetimi ile birlikte toprak yönetiminde de yetkin kişilerdi. Temel geçim kaynakları tarım ve hayvancılık olan Hititler toprağa önem verirdi.
- Selçuklu ve Osmanlı'da devlet kendisine ait arazilerin kullanım hakkını halka vererek üretimde sürekliliği sağladı.
- Cumhuriyet yıllarında modern tarım yöntemlerinin kullanıldığı Atatürk Orman Çiftliği kuruldu.
- Günümüzde tarımsal üretimi desteklemek için çiftçilerimize gübre ve mazot desteği verilmektedir.

Yanda verilen parçaya en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İlk Çağ'da toprak yönetimi
B) Geçmişten günümüze toprağın önemi
C) Tarım ve hayvancılık
D) Tarımın en önemli unsuru

56. Osmanlı Devleti'nde toprağın sahibi devlettir. Savaşlarda yararlılık gösteren, kale yapım ve tamirinde bulunan, devlete hizmet eden askerlere tımar verilirdi. Tımar sisteminde toprak işlenir ve vergilendirilirdi. Tımar sahibinin toprağı düzenli olarak işleyebilmesi için toprağı ekmesi ve kanunlara uyması gerekirdi. Tımar sahibi toprağı üst üste üç yıl ekmeyip köylüye kötü davranırsa tımar elinden geri alınırdı.

Bu bilgilere dayanarak tımar sistemi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Üretimde sürekliliğin sağlandığına
B) Devletin sistemle ilgili kanunlar hazırladığına
C) Askeri yapıyla da ilgili olduğuna
D) Tüm devlet görevlilerine verildiğine

57. Vakıflar; Osmanlı Devleti döneminde ihtiyaç sahibi halkın yiyecek, ulaşım, eğitim ve barınma gibi ihtiyaçlarını ücretsiz karşıladılar. Ayrıca cami, mescit ve buna benzer kurumların temizliği ile ilgili işlerle de uğraşırlardı. Vakıfların yapmış olduğu bu faaliyetler devlet kurumlarının da yükünü hafifletmiştir.

Yukarıda verilen bilgilere göre vakıflar ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İhtiyaç sahibi kişileri desteklemişlerdir.
B) Yaptıkları faaliyetlerden dolayı devletten destek almışlardır.
C) İhtiyaç sahipleri kişiler dışında farklı kurumların düzeni için de çalışmışlardır.
D) Yaptıkları faaliyetlere karşılık insanlardan herhangi bir ücret almamışlardır.

58. Sanayi İnkılabı 18. yy. sonlarında İngiltere’de başlamış zamanla diğer Avrupa ülkelerine yayılmıştır. İnsan ve hayvan gücünden makine üretimine geçişi ifade eden Sanayi İnkılabının birçok sonucu olmuştur.

Sonuçlardan bazıları şu şekildedir:

Aile yapısı küçülmüş, çekirdek aile yaygınlaşmıştır.

Fabrikalarda üretilen ürünlerin pazar ihtiyacı doğmuştur.

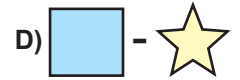
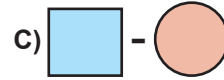
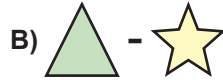
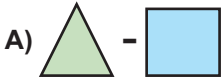

Böl, ucuz ve seri üretime geçilmiştir.

Kırsal kesimden kente göçler artmıştır.

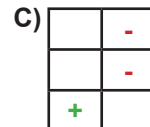
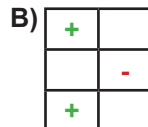
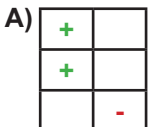
Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde Sanayi İnkılabı’nın sosyal sonuçları verilmiştir?

59. Teknolojik gelişmelerin ortaya çıkardığı sonuçlar aşağıdaki tabloda belirtilmiştir. Bu sonuçların olumsuz ya da olumlu oldukları yanlarındaki boşluklara sembollerle belirtilecektir. Bu boşluklara sırasıyla sonuç olumsuz ise “-”, olumlu ise “+” işareti konulacaktır.

Teknolojik Sonuçlar	Olumlu	Olumsuz
Uzun süre elektronik aletlere maruz kalmak ciddi sağlık sorunları yaratmaktadır.		
Bilgisayarda uzun süre oyun oynayan çocuğun sosyal becerilerinde bozukluk oluşmaktadır.		
Birçok iş, teknoloji ile daha hızlı yapılıncı insanlar zaman kazanmıştır.		

Tablodaki boşluklar yukarıda verilen açıklamalara göre doldurulduğunda aşağıdakilerden hangisi doğru olur?

60.

Vakfın Adı:

Köprüleri Sellerin Zararından Koruyan Vakıf

Vakfın Amacı:

Amasya'da yapılan köprü'nün, selin getirdiği ağaç ve taşlardan temizlenerek şehre zarar vermesini önlemektir.

Vakfın Adı:

At Vakfı

Vakfın Amacı:

Sokullu Mehmet Paşa tarafından kurulan bu vakfın amacı, savaşa giden gazi ve mücahitlere iyi atlar verilmesini sağlamaktır.

Vakfın Adı:

Borcundan Dolayı Hapse Düşenlere Yardım Vakfı

Vakfın Amacı:

İstanbul'da kurulan bu vakfın amacı, borçlu ve hapse olan Müslümanlara senede bin akçe verilmesine yardımcı olmaktır.

Vakfın Adı:

Meyve Ağaçları Diken Vakıf

Vakfın Amacı:

Vakfın amacı, vakfedilen bahçelere ve mezarlara her sene belirlenen sayıda ağacın dikilmesini sağlamaktır.

Yukarıda verilen bilgiler dikkate alındığında vakıflarla ilgili;

- I. İnsanların yanında hayvanlar için de vakıf kurulmuştur.
- II. İhtiyaç sahiplerine yardım etmek amaçlanmıştır.
- III. Tabiata ve doğal yaşama önem verilmemiştir.
- IV. Dinî alanda hizmet vermeleri ön planda tutulmuştur.

yargılara hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) III ve IV

61.

Arkeolog: Geçmiş uygarlıkların gizemli yaşamları

hakkında bilgi sahibi olmak için çok isteklidir. İnsanlık tarihi ve tarih öncesi hakkında bilgi toplamak için eski uygarlıkların geride bıraktığı eşya, mimari yapı, kemik ve benzeri kalıntıları inceler arkeologlar bu eserleri saha çalışmalarıyla ortaya çıkarır.

Bu bilgilere göre aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabına ulaşılabilir?

- A) Günümüzde ne kadar Arkeoloğa ihtiyaç vardır?
- B) Arkeologların kazançları ne kadardır?
- C) Arkeologların çalışma alanları nerelerdir?
- D) Arkeolog olmak için hangi okullardan mezun olmak gerekir?

CEVAP ANAHTARI

ETKİNLİK 10

a- Osmanlı Devleti'nde vakıfların amacı bir malı kişisel mülkiyetten çıkartarak insanların faydasına sunmaktır. Hangi amaç için kurulmuşsa o amaç ortadan kalkmadığı müddetçe vakıf olarak hizmet etmesi gerekir. Bu nedenle devredilemez ve satılamazdı.

b- Bir kimsenin geçimini sağlamak için yaptığı sürekli iştir. Mesleğe seçerken ilgi, yetenek, kişilik özellikleri, mesleğin özellikleri gibi faktörlere dikkat etmeliyiz.

c- Osmanlı Devleti'nde toprağın üç yıl üst üste ekilmemesi durumuna çiftbozan denilmekteydi. Bu durumda devlet bu toprağı sahişlardan geri almaktaydı. Çiftbozan sisteminin uygulanmasının nedeni ise tarımsal sürekliliğin devamını sağlamaktır.

d- Osmanlı Devleti'nin eğitim ve öğretim kurumlarının başında medreseler gelirdi. Osmanlı Devleti'nde medreseler orta ve yükseköğretim kurumlarıydı. Osmanlı Devleti'nde fethedilen yerlere ilk önce cami yanında medrese açılması eğitime verilen önemi gösterir.

Medreselerden mezun olanlar kadı, kazasker, müftü, müderris, doktor, matematik, astronomi bilgini olurdu. Bu sayede medreseler topluma ve devlete din, ilim, ve eğitim hizmetlerinin yanında devletin adli ve idari personelini de karşılamış olurdu. Devlet kademelerine getirilen kişiler bu eğitim sistemi sayesinde bilgili ve kanunlara uygun kişiler olurdu. Böylece hem iş ve işlemler hızlı ilerler hem de merkezi idare sağlam ve güçlü olurdu.

ÇOKTAN SEÇMELİ SORULARIN CEVAPLARI

1- D	11- D	21- D	31- C	41- A	51- C	61- C
2- B	12- B	22- D	32- D	42- B	52- C	
3- C	13- A	23- C	33- D	43- B	53- C	
4- D	14- A	24- D	34- B	44- C	54- C	
5- C	15- C	25- B	35- D	45- C	55- B	
6- A	16- B	26- D	36- D	46- B	56- D	
7- C	17- C	27- B	37- B	47- C	57- B	
8- A	18- C	28- C	38- A	48- A	58- C	
9- B	19- C	29- B	39- C	49- D	59- C	
10- A	20- C	30- D	40- C	50- D	60- A	